

ΑΝΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΝΕΝΟΗΣΗΣ

K. Jean-Claude Juncker
Πρόεδρος
Eurogroup

K. Olli Rehn
Επίτροπο Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων
Ευρωπαϊκή Επιτροπή

K. Jean-Claude Trichet
Πρόεδρος
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Αξιότιμοι κύριοι Juncker, Rehn and Trichet,

Στην επισυναπτόμενη επικαιροποίηση του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΜΟΧΠ) και του Μνημονίου στις συγκεκριμένες προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής της 3ης Μαΐου 2010, περιγράφουμε την πρόοδο και τα επόμενα βήματα πολιτικής για την επίτευξη των στόχων του οικονομικού προγράμματος που υποστηρίζεται με την οικονομική βοήθεια που παρέχεται από τα Κράτη-Μέλη της Ευρωζώνης στο πλαίσιο της σύμβασης δανειακής διευκόλυνσης. Οι πολιτικές της Ελληνικής κυβέρνησης παραμένουν πλήρως προσανατολισμένες προς την διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, την εξασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και την ενίσχυση της δυνητικής ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας.

Έχουμε κάνει μια δυναμική εκκίνηση με το οικονομικό πρόγραμμα. Το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής προχωρά επιτυχώς, οι πολιτικές για το χρηματοπιστωτικό σύστημα ενισχύονται, και οι διαρθρωτικές πολιτικές είναι μπροστά από το χρονοδιάγραμμα σε καίριους τομείς:

- Το ποσοτικά κριτήρια επιδόσεων που είχαν τεθεί για το τέλος του Ιουνίου ικανοποιήθηκαν όλα, ως αποτέλεσμα της δυναμικής υλοποίησης του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής. Όπως ήταν αναμενόμενο, έχει αποδειχθεί δύσκολος ο απόλυτος έλεγχος των δαπανών σε κάποιους φορείς του δημοσίου και αναμένοντας αυτές τις δυσκολίες, η εκτέλεση του προϋπολογισμού της κεντρικής κυβέρνησης έχει προχωρήσει σε κατώτερα επίπεδα από τον αρχικό προγραμματισμό, εξασφαλίζοντας έτσι ότι οι στόχοι για τη γενική κυβέρνηση θα εκπληρωθούν. Κοιτάζοντας μπροστά, θα εντείνουμε τις προσπάθειές μας για την ενίσχυση του ελέγχου των δαπανών σε όλα τα επίπεδα της κυβέρνησης και είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε την καλύτερη από της προσδοκώμενη επίδοση στο επίπεδο του προϋπολογισμού της κεντρικής κυβέρνησης έως ότου καταστεί πλήρως αποτελεσματικός ο έλεγχος στο σύνολο του δημόσιου τομέα.
- Ως αποτέλεσμα της δυσκολίας ελέγχου των δαπανών σε κάποιους φορείς του δημοσίου, η παρακολούθηση του ενδεικτικού στόχου για τη μη σφύρευση χρεών δεν ήταν δυνατή σε αυτή τη φάση, καθώς τα συστήματα παρακολούθησης των

- Αν και το χρηματοπιστωτικό σύστημα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει τις επιπτώσεις της έλλειψης ρευστότητας, οι δείκτες οικονομικού κλίματος αρχίζουν βαθμιαία να βελτιώνονται και σε επίπεδο πολιτικής έχει επιτευχθεί πρόοδος με την ίδρυση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας που μπορεί να λειτουργήσει ως ένα δίκτυ ασφάλειας για την κάλυψη ενδεχόμενων κεφαλαιακών αναγκών των τραπεζών στο μέλλον λόγω της αναμενόμενης αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση όσο συνεχίζεται η ύφεση. Τα τεστ κοπώσεως υποδεικνύουν ότι οι πόροι που διατίθενται από τις αρχές για το ΤΧΣ παραμένουν επαρκή.
- Η κυβέρνηση έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στον τομέα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με μακρόπνοες μεταρρυθμίσεις στο ασφαλιστικό σύστημα και στην αγορά εργασίας, που θεσπίστηκαν νωρίτερα από το χρονοδιάγραμμα. Το Κοινοβούλιο έχει επίσης ήδη υιοθετήσει σημαντικές δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις και μεταρρυθμίσεις στην τοπική αυτοδιοίκηση. Άλλες μεγάλες μεταρρυθμίσεις που βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο αφορούν στην απελευθέρωση του κλάδου των φορτηγών και την αναδιάρθρωση του σιδηροδρομικού συστήματος, ενώ οι μεταρρυθμίσεις στον ενεργειακό τομέα, στα κλειστά επαγγέλματα, στην αδειοδότηση και στο ρυθμιστικό πλαίσιο των επιχειρήσεων, και οι προετοιμασίες για την εφαρμογή της οδηγίας για τις υπηρεσίες προχωρούν με ταχύτερους ρυθμούς, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα.

Σε αυτή τη βάση και με την ολοκλήρωση της προαπαιτούμενης δράσης, αιτούμαστε την εκταμίευση της δεύτερης δόσης της οικονομικής βοήθειας από τα Κράτη-Μέλη της Ευρωζώνης του ποσού των 6.500 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με τη σύμβαση δανειακής διευκόλυνσης.

Πιστεύουμε ότι οι πολιτικές που τέθηκαν σε εφαρμογή με την επιστολή προθέσεων της 3ης Μαΐου 2010, το ΜΟΧΠ και το Μνημόνιο Συνεργασίας, καθώς και στις συνημμένες επικαιροποιήσεις, είναι επαρκείς για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε διορθωτικές δράσεις εφόσον καταστεί αναγκαίο για την εκπλήρωση αυτών των στόχων, καθώς οι συνθήκες μεταβάλλονται. Για την υιοθέτηση τέτοιου είδους δράσεων, αλλά και πριν από οποιαδήποτε αναθεώρηση των πολιτικών που περιλαμβάνονται σε αυτή την επιστολή θα προηγηθεί διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ, καθώς και με το ΔΝΤ.

Στέλνουμε ένα αντίγραφο αυτού του γράμματος στον κ. Strauss-Kahn, Διευθύνοντα Σύμβουλο του ΔΝΤ.

Με εκτίμηση,

/s/

/s/

Γιώργος Παπακωνσταντίνου
Υπουργός Οικονομικών

Γεώργιος Προβόπουλος
Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος

Ελλάδα — Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής

1. **Η κυβέρνηση έχει κάνει μια δυναμική εκκίνηση στην υλοποίηση του οικονομικού προγράμματός της.** Το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής προχωρά επιτυχώς, οι πολιτικές για το χρηματοπιστωτικό σύστημα ενισχύονται και οι διαρθρωτικές πολιτικές είναι μπροστά από το χρονοδιάγραμμα σε βασικά σημεία. Η Επιστολή Προθέσεων του Μαΐου 2010 (ΕΠ), και το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΜΟΧΠ) που περιγράφουν το τριετές οικονομικό πρόγραμμα παραμένουν σε πλήρη ισχύ. Αυτή η επικαιροποίηση για το ΜΟΧΠ σε συνδυασμό με το επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συνεννόησης παρουσιάζει μια ανασκόπηση των επιτευγμάτων και των μέτρων πολιτικής προς τη δεύτερη αναθεώρηση που έχει προγραμματιστεί για τα τέλη του 2010.

2. **Οι προοπτικές ανάπτυξης παραμένουν αμετάβλητες· ο βραχυπρόθεσμος πληθωρισμός αναθεωρήθηκε προς τα πάνω.** Η κυβέρνηση εξακολουθεί να προβλέπει μία συρρίκνωση της δραστηριότητας κατά περίπου 4% το 2010 και περίπου 2½% το 2011. Ωστόσο, επειδή η κυβέρνηση εισήγαγε μια σειρά μεγάλων αυξήσεων στους έμμεσους φόρους, οι οποίες έχουν περάσει και στο επίπεδο των τιμών, οι ρυθμοί του δείκτη τιμών καταναλωτή και του έμμεσου αποπληθωριστή έχουν αυξηθεί. Η μετακύλιση του μεγαλύτερου μέρους των αυξήσεων των έμμεσων φόρων στη τελική τιμή είναι ενδεικτική της έλλειψης ανταγωνισμού και της επικράτησης ολιγοπωλιακών δομών στην αγορά. Ο εναρμονισμένος πληθωρισμός αναμένεται πλέον να προσεγγίσει το 4¾% για το έτος. Ο πληθωρισμός σε σταθερούς φόρους μειώνεται και έχει υποχωρήσει κάτω από το μέσο όρο της ζώνης του ευρώ για πρώτη φορά από τη δημιουργία του ευρώ. Δεν υπάρχει κάποια ένδειξη μετακύλισης των υψηλότερων τιμών στους μισθούς, καθώς η εθνική συλλογική σύμβαση που μόλις υπεγράφη συμβάλλει στη συγκράτηση της αύξησης των μισθών και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Δημοσιονομική Πολιτική

3. **Το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο.** Ο κρατικός προϋπολογισμός σε ταμειακή βάση οδηγεί την προσπάθεια προσαρμογής με μια εντυπωσιακή μείωση του ελλείμματός πάνω από 40% την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου (σε ετήσια βάση). Τα τρέχοντα έσοδα αυξήθηκαν κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου κατά 7%, παρά τη βαθιά κρίση και οι τρέχουσες δαπάνες και μεταβιβάσεις έχουν μειωθεί κατά περίπου 10%. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νοσοκομεία, καθώς και τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης έχουν λάβει επίσης μέτρα, αλλά η πρόοδός τους είναι πιο σταδιακή, καθώς ο έλεγχος των δαπανών τους είναι πιο δύσκολος, όπως ήταν αναμενόμενο. Μέχρι τον Ιούνιο, το μεγάλο περιθώριο στο πλαίσιο των στόχων που δημιουργήθηκε στον προϋπολογισμό του κράτους έχει αντισταθμίσει τις υπερβάσεις που έγιναν έως σήμερα σε φορείς της γενικής κυβέρνησης. Ωστόσο, υπήρξε κάποια ανεπιθύμητη συσσώρευση πληρωτέων λογαριασμών / ληξιπρόθεσμων οφειλών στα νοσοκομεία και στα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης και, όπως περιγράφεται πιο κάτω, υπάρχουν μέτρα σε εξέλιξη για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση μελλοντικά των κινδύνων στους στόχους.

4. **Κοιτάζοντας προς το δεύτερο εξάμηνο του έτους και σύμφωνα με το πρόγραμμα του Μαΐου, η κυβέρνηση θα περιορίσει το ετήσιο δημοσιονομικό έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης (σε δημοσιονομική βάση) στα 18,5 δις ευρώ:**

α. Συνέχιση της εφαρμογής των μέτρων: Τα δημοσιονομικά μέτρα (ΦΠΑ και ειδικοί φόροι κατανάλωσης, και ιδίως τα οφέλη από τις περικοπές συντάξεων και μισθών) θα υλοποιηθούν πλήρως το δεύτερο εξάμηνο του έτους και θα δημιουργήσουν σημαντικούς πόρους που θα επιτρέψουν την πραγματοποίηση μέχρι το τέλος του 2010 όλων των πληρωμών και την απόσβεση των ληξιπρόθεσμων οφειλών που θα έχει δημιουργηθεί έως τα μέσα του έτους.

β. Συγκράτηση των δαπανών: Για την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου, η κυβέρνηση πραγματοποίησε λιγότερες από τις αναμενόμενες πρωτογενείς δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού κατά 5,6 δις ευρώ. Η κυβέρνηση σκοπεύει να διατηρήσει αυτήν την καλύτερη από το αναμενόμενο απόδοση και τον Σεπτέμβριο, και να κλείσει το έτος με ένα περιθώριο καλύτερης από το αναμενόμενο απόδοσης της τάξης των 4 δις ευρώ για την κάλυψη των κινδύνων που προέρχονται από άλλες περιοχές της γενικής κυβέρνησης. Η συγκράτηση των δαπανών θα επικεντρωθεί στις λειτουργικές δαπάνες, ενώ θα πραγματοποιηθούν όλες οι αναγκαίες μεταβιβάσεις προς τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης για να μπορέσουν να είναι συνεπείς στις πληρωμές τους. Ανά πάσα στιγμή, αν η απόδοση απομακρυνθεί από αυτούς τους στόχους, ή τα έσοδα πέσουν κάτω από το προγραμματισμένο, η κυβέρνηση θα είναι έτοιμη να λάβει διορθωτικά μέτρα.

5. **Η κυβέρνηση πέτυχε ένα σημαντικό ορόσημο στο τέλος Ιουλίου με την ψήφιση ενός νέου νόμου για τον προϋπολογισμό που ενισχύει το πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης.** Αυτό σημαίνει ότι ο προϋπολογισμός για το 2011 θα είναι μέρος ενός τριετούς κυλιόμενου μεσοπρόθεσμου πλαισίου, καθώς και ότι ο Υπουργός Οικονομικών θα μπορεί να καθορίζει την οροφή για τα ανώτατα όρια δαπανών για τα υπουργεία, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τους κοινωνικούς προϋπολογισμούς, ώστε να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της δημοσιονομικής πολιτικής και στη γενική κυβέρνηση. Επίσης, ο προϋπολογισμός θα περιλαμβάνει πλέον αποθεματικό εκτάκτων αναγκών για τη διευκόλυνση της απορρόφησης κραδασμών και κινδύνων και η κυβέρνηση θα δημιουργήσει μητρώο δεσμεύσεων στα αρμόδια υπουργεία (διαρθρωτικός στόχος για το τέλος Σεπτεμβρίου) για την καλύτερη διαχείριση των δαπανών σε δημοσιονομική βάση – πέρα από τις χρηματικές εκταμιεύσεις. Επιπλέον, η κυβέρνηση αναπτύσσει συστήματα μηνιαίας αναφοράς δημοσιονομικών δεδομένων για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης (στόχος μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου).

6. **Η προετοιμασία των προϋπολογισμών της γενικής κυβέρνησης για το 2011 σύμφωνα με τις δεσμεύσεις του νέου νόμου για τον προϋπολογισμό βρίσκεται σε εξέλιξη.** Οι προϋπολογισμοί θα προετοιμαστούν στο πλαίσιο του νέου νόμου και η κυβέρνηση θα παρουσιάσει το προσχέδιο του προϋπολογισμού στις κοινοβουλευτικές επιτροπές στις αρχές Οκτωβρίου, μαζί με το ενοποιημένο προσχέδιο προϋπολογισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των κοινωνικών προϋπολογισμών και θα είναι συνεπές με τον στόχο για δημοσιονομικό έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης (σε όρους ESA95), ύψους 17 δις ευρώ το 2011. Η κυβέρνηση θα λάβει υπόψη τη βιωσιμότητα ορισμένων διακριτών περικοπών των δαπανών και εάν χρειαστεί θα τις αντικαταστήσει με μόνιμες μειώσεις δαπανών. Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση θα θέσει σε εφαρμογή το 2011 τα δημοσιονομικά μέτρα που συμφωνήθηκαν το Μάιο.

7. **Σύμφωνα με το αρχικό μνημόνιο, η Κυβέρνηση θα εστιάσει στην ενίσχυση της φορολογικής διοίκησης και στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής κατά τους προσεχείς μήνες.** Η βελτίωση της φορολογικής διοίκησης είναι απαραίτητη για τη

- τη διασφάλιση της ταχείας εφαρμογής της νέας φορολογικής νομοθεσίας,
- τη συλλογή ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών,
- την αναδιοργάνωση της μονάδας φορολογουμένων με μεγάλα εισοδήματα,
- την ενίσχυση των ελέγχων φυσικών προσώπων με υψηλή περιουσία και υψηλά εισοδήματα,
- την ενίσχυση των ελέγχων υποβολής στοιχείων και πληρωμών, και τη βελτίωση των υπηρεσιών προς τους φορολογούμενους πολίτες.

Εν τω μεταξύ, η κυβέρνηση θα κάνει πιο εντατική χρήση των αποδείξεων αγορών προϊόντων και υπηρεσιών για την ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης και θα συνεχίσει τις διασταυρώσεις φορολογικών στοιχείων και δεδομένων σχετικά με τον πλούτο και τις καταναλωτικές συνήθειες με στόχο τη μείωση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, ιδίως των φορολογουμένων με υψηλά εισοδήματα και περιουσίες, ενώ επανεξετάζει τις υφιστάμενες νομικές διαδικασίες για να διασφαλιστεί η έγκαιρη και αποτελεσματική δίωξη των παραβατών για φορολογικούς λόγους.

8. Η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης προχωρεί. Η κυβέρνηση δημιουργεί μία ενιαία αρχή πληρωμών μέσω της οποίας θα καταβάλλονται οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων της κεντρικής διοίκησης από τα τέλη του 2010 και της γενικής κυβέρνησης από τον Μάρτιο του 2011. Τα σχέδια να προχωρήσει το 2011 σε ένα απλοποιημένο σύστημα μισθοδοσίας διευκολύνονται από την απογραφή των δημοσίων υπαλλήλων που ολοκληρώθηκε. Η λειτουργική αξιολόγηση ξεκινάει το δεύτερο εξάμηνο του 2010 και έχει ως στόχο το σχεδιασμό των επιχειρησιακών βημάτων για τον εξορθολογισμό και την αύξηση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης.

9. Η κυβέρνηση σχεδιάζει συγκεκριμένες προσπάθειες για τον περιορισμό των κινδύνων στην εφαρμογή του προγράμματός της, και πιο συγκεκριμένα την ενίσχυση του ελέγχου των δαπανών των οργανισμών της Γενικής Κυβέρνησης.

- *Τομέας Υγείας.* Στα νοσοκομεία, η κυβέρνηση θα επιταχύνει τις πληρωμές για να αποφευχθεί η συσσώρευση καθυστερούμενων οφειλών και να περιοριστεί η μεταφορά των υποχρεώσεων στο 2011. Περαιτέρω, η κυβέρνηση έχει μειώσει τις τιμές προμήθειας των φαρμακευτικών προϊόντων κατά 20% με την εφαρμογή ανώτατων ορίων τιμών για εγκεκριμένες λίστες φαρμάκων, και βελτιωμένων προφίλ και συγκριτικών αξιολογήσεων για τους ασθενείς και τους γιατρούς ώστε να αποφεύγονται οι άσκοπες συνταγές, που θα πρέπει να αποφέρουν σημαντικές εξοικονομήσεις κατά το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους. Η κυβέρνηση είναι έτοιμη να μειώσει περαιτέρω το κόστος φαρμάκων (όπου υπάρχει χώρος για την επέκταση της λίστας φαρμάκων, τη χρήση των γενόσημων φαρμάκων, καθώς και με την καθιέρωση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης). Η κυβέρνηση θα εφαρμόσει την είσπραξη της συμμετοχής των 3 ευρώ για τις τακτικές υπηρεσίες

- *Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης.* Ο πρόσφατος νόμος «Καλλικράτης» για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης θα μειώσει δραστικά τον αριθμό των τοπικών αυτοδιοικήσεων, των φορέων, και των εκλεγμένων και διορισμένων λειτουργών. Η κυβέρνηση θα εφαρμόσει αυστηρά τις προβλέψεις του νόμου, και ειδικά όσες αφορούν στις μεταρρυθμίσεις που οδηγούν σε στοχευμένο εξορθολογισμό προσωπικού και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, ούτως ώστε να εξασφαλιστούν καλύτερα δημοσιονομικά αποτελέσματα της τάξης των 500 εκ. ευρώ για κάθε ένα από τα τρία έτη κατά την περίοδο 2011-13. Για να εξασφαλιστεί ότι αυτές οι εξοικονομήσεις θα συμβάλλουν στη συνολική δημοσιονομική εξυγίανση της γενικής κυβέρνησης, η κυβέρνηση θα περιορίσει τον δανεισμό, θα μειώσει τις μεταβιβάσεις και θα ελέγχει τη συνέπεια των προϋπολογισμών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με τη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική.
- *Κρατικές επιχειρήσεις.* Η κυβέρνηση θα ενισχύσει την αποδοτικότητα των μεγάλων ελλειμματικών κρατικών επιχειρήσεων, ώστε να μειωθούν οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι για τον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένων της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας, της αύξησης των εισιτηρίων στα δημόσια μέσα μεταφοράς, και την περαιτέρω μείωση των υπέρμετρων επιδομάτων και των υπερωριών. Ειδικότερα, η κυβέρνηση θα αναδιαρθρώσει τον ζημιογόνο Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος, όπως περιγράφεται παρακάτω. Σύμφωνα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, οι λειτουργικές υποχρεώσεις-επιδοτήσεις προς δημόσιες υπηρεσίες (public service obligation-PSO) θα περιοριστούν σε 50 εκατομμύρια ευρώ ετησίως, και καμία νέα εγγύηση χρέους από το κράτος δεν θα δοθεί στην αναδιαρθρωμένη σιδηροδρομική επιχείρηση, η οποία πρέπει να διακόψει μια μακρά ιστορία μεγάλων ζημιών. Οι 10 μεγαλύτερες ζημιογόνες επιχειρήσεις θα έχουν τις οικονομικές τους καταστάσεις μέχρι και το 2009 δημοσιευμένες στο Διαδίκτυο πριν από το τέλος Σεπτεμβρίου (διαρθρωτικός στόχος) για την ενίσχυση της διαφάνειας σχετικά με τη χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

10. **Το Κοινοβούλιο ψήφισε μια σημαντική μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος μπροστά από το χρονοδιάγραμμα.** Εισάγεται ένα νέο σύστημα που αποτελείται από μία ανταποδοτική σύνταξη που θα συμπληρώνει μία μη ανταποδοτικού χαρακτήρα, προνοιακή, βασική σύνταξη, με στόχο τον έλεγχο της αύξησης των συνταξιοδοτικών δαπανών. Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή θα ολοκληρώσει την αξιολόγηση των επιπτώσεων της μεταρρύθμισης όσον αφορά τα κύρια συνταξιοδοτικά ταμεία μέχρι το τέλος του Δεκεμβρίου 2010, και όσον αφορά τα μεγαλύτερα επικουρικά ταμεία συντάξεων μέχρι τα τέλη Μαρτίου 2011. Αυτές οι αξιολογήσεις θα καθορίσουν κατά πόσον απαιτούνται περαιτέρω προσαρμογές των παραμέτρων του συνταξιοδοτικού συστήματος για τη συγκράτηση της αύξησης των συνταξιοδοτικών δαπανών στο 2,5% του ΑΕΠ μεταξύ 2009-2060. Οποιοσδήποτε περαιτέρω προσαρμογές, αν χρειαστεί, θα ολοκληρωθούν μέχρι τα τέλη Ιουνίου του 2011 σε διαβούλευση με ειδικούς εμπειρογνώμονες, όπως προβλέπεται στο νόμο 3863.

11. **Χρηματοδότηση και ταμειακή διαχείριση.** Η τελευταία αξιολόγηση επιβεβαιώνει ότι οι χρηματοδοτικές ανάγκες του δημοσίου για την περίοδο 2010-11 καλύπτονται πλήρως από τα δάνεια των Κρατών-Μελών της Ευρωζώνης και το ΔΝΤ, με την κυβέρνηση να είναι σε θέση, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα, να αναχρηματοδοτήσει σχετικά μικρό απόθεμα εντόκων γραμματίων. Ωστόσο, η περιορισμένη ρευστότητα απαιτεί προσεκτική διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων. Υπό το πρίσμα αυτό, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους θα αρχίσει μηνιαίες δημοπρασίες εντόκων γραμματίων από τον Σεπτέμβριο (από τις τριμηνιαίες τοποθετήσεις) για να βελτιώσει τη διαχείριση των διαθεσίμων και να ομαλοποιήσει τα προφίλ ωρίμανσης.

Πολιτικές Χρηματοπιστωτικού Τομέα

12. **Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει ένα περιβάλλον με προκλήσεις.** Κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του τραπεζικού συστήματος μειώθηκε κατά 0,05 ποσοστιαίες μονάδες στο 11,7% επειδή τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αυξήθηκαν στο 8,2% από 7,7% στο τέλος του 2009. Οι αυξήσεις των προβλέψεων και των ζημιών από την υποτίμηση στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών προκάλεσε ζημία για το σύστημα σε ενοποιημένη βάση. Όλες οι τράπεζες είναι συνεπείς με τις ελάχιστες απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας του 8%. Τα πρόσφατα τεστ κοπώσεως από την CEBS κάλυψαν πάνω από το 90 τοις εκατό των στοιχείων του ενεργητικού του τραπεζικού συστήματος και όλες οι τράπεζες εκτός από μία πέρασαν. Τα αποτελέσματα συνέβαλαν στη μείωση της αστάθειας των αγορών.

13. **Οι συνθήκες ρευστότητας παραμένουν δύσκολες, αν και η αστάθεια στις αγορές έχει μειωθεί.** Οι ελληνικές τράπεζες δεν έχουν αποκαταστήσει την πρόσβασή τους στη διατραπεζική αγορά για τη χρηματοδότηση των λειτουργιών τους και η ωρίμανση των διατραπεζικών υποχρεώσεών τους ασκούν πίεση στις θέσεις ρευστότητάς τους. Η υποβάθμιση της Ελλάδος από τον οίκο Moody's τον Ιούνιο άσκησε περαιτέρω πίεση στις αποτιμήσεις των εγγυήσεων και, για να διατηρηθούν επαρκή αποθέματα ρευστότητας στον κλάδο, οι αρχές ανέλαβαν τη δέσμευση για την υιοθέτηση νομοθεσίας που επιτρέπει μία νέα δόση των κρατικά εγγυημένων τραπεζικών ομολόγων του ποσού των 25 δις ευρώ (προαπαιτούμενη δράση για τη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου του ΔΝΤ στις 10 Σεπτεμβρίου). Οι εγγυήσεις αυτές θα εξασφαλίσουν επαρκή παροχή δανείων από την ΕΚΤ/Ευρωσύστημα προς τα ελληνικές τράπεζες και την οικονομία, καθώς και για να αντεπεξέλθουν σε ενδεχόμενες περαιτέρω αναταραχές στην αγορά.

14. **Ο νόμος για το ΤΧΣ που ψηφίστηκε δημιουργεί ένα μηχανισμό υποστήριξης του απαιτούμενου ύψους των ιδίων κεφαλαίων των τραπεζών.** Στις 13 Ιουλίου το Κοινοβούλιο θέσπισε το νόμο για το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Οι διαδικασίες που απαιτούνται για να αρχίσει να λειτουργεί το ΤΧΣ από τα μέσα Σεπτεμβρίου προχωρούν και θα λάβει την πρώτη δόση της χρηματοδότησης εκείνη την περίοδο.

15. **Η τραπεζική εποπτεία έχει ενισχυθεί.** Οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων έχουν αυξηθεί και η υστέρηση στην αναφορά έχει μειωθεί. Ωστόσο η επέκταση των εποπτικών πόρων είναι αργή, ιδίως αν ληφθεί υπόψη η ανάληψη της εποπτείας του ασφαλιστικού κλάδου στην Τράπεζα της Ελλάδος. Η απαραίτητη ευελιξία για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος θα δοθεί.

16. **Η κυβέρνηση έχει παραγγείλει μια σε βάθος μελέτη σχετικά με τις στρατηγικές επιλογές για τον τραπεζικό τομέα.** Επιπλέον, η κυβέρνηση ζήτησε μία προκαταρκτική εκτίμηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης (due diligence) για όλες τις

17. **Οι αρχές λαμβάνουν πρωτοβουλίες με βάση το αποτέλεσμα των τεστ κοπώσεως του Ιουλίου 2010 από την CEBS.** Ενώ αναμένουν τα αποτελέσματα του due diligence, η μόνη τράπεζα που δεν είχε περάσει το δυσμενέστερο σενάριο θα συνεχίσει την εφαρμογή προσωρινών μέτρων αναδιάρθρωσης, υπό την άμεση εποπτεία της ΤτΕ. Η κυβέρνηση επιβεβαίωσε την πλήρη υποστήριξη της στην εν λόγω τράπεζα και θα εξασφαλίσει ότι συμμορφώνεται με την απαίτηση της εφαρμογής ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τη προθεσμία υποβολής της 1^{ης} Οκτωβρίου 2010.

18. **Η Τράπεζα της Ελλάδα θα διατηρεί στενή συνεργασία τις εποπτικές αρχές των χωρών έδρας και υποδοχής.** Η τακτική επικοινωνία με τις ρυθμιστικές αρχές στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης που αφορούν τις αξιολογήσεις των κινδύνων και των σχεδίων έκτακτης ανάγκης ρευστότητας έχουν ενταθεί και η συμμετοχή σε σώματα εποπτών θα συνεχιστεί. Οι αρχές έχουν σημειώσει επίσης ικανοποιητική πρόοδο όσον αφορά τις δεσμεύσεις τους που απορρέουν από το ΜΟΧΠ και ο νόμος περί προσωπικής αφερεγγυότητας έχει υιοθετηθεί μετά την τροποποίησή του ώστε να διασφαλίσει ότι τα δικαιώματα των πιστωτών προστατεύονται επαρκώς.

Πολιτικές διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων

19. **Συνεπής με το μνημόνιο του Μαΐου, η κυβέρνηση προχωρά σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που προωθούν την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα, και μειώνουν τους δημοσιονομικούς κινδύνους.** Οι δυνατότητες για την αύξηση της παραγωγικότητας και την αύξηση της παραγωγής είναι μεγάλες. Η απελευθέρωση του αναπτυξιακού δυναμικού προϋποθέτει την επιδίωξη μιας πραγματικής κουλτούρας ανταγωνισμού και τη διασφάλιση ότι η λειτουργία των θεσμών συλλογικών διαπραγματεύσεων οδηγούν σε μισθούς αντίστοιχους με την παραγωγικότητα. Επίσης, το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα στοχεύει στην ανάπτυξη ανοικτών αγορών, με φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον. Τέλος, απαιτούνται μέτρα για την άρση των περιορισμών που εμποδίζουν την δραστηριότητα, την καινοτομία και τη μεταρρύθμιση στις κρατικές επιχειρήσεις, και για την αύξηση της απορρόφησης των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων.

20. **Η μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας έχει σχεδόν ολοκληρωθεί.** Ουσιαστικές νομοθετικές αλλαγές εισήχθησαν τον Ιούλιο και οι οποίες αλλάζουν τη νομοθεσία προστασίας της απασχόλησης και το καθεστώς που διέπει τις απολύσεις, οδηγούν στην αλλαγή του πλαισίου εφαρμογής των κατώτατων μισθών, τη μείωση της αποζημίωσης των υπερωριών και επιτρέπουν στις συμφωνίες σε επίπεδο επιχειρήσεων να υπερéχουν των άλλων επιπέδων. Παράλληλα με τις μεταρρυθμίσεις στην απασχόληση στο δημόσιο που μειώνουν τις στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας, οι αλλαγές αυτές θα αυξήσουν την προσαρμογή των ικανοτήτων των επιχειρήσεων και τελικά, την τόνωση της απασχόλησης. Περαιτέρω μέτρα θα ληφθούν για τη μεταρρύθμιση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης της αυτόματης επέκτασης των τομεακών συμφωνιών σε εκείνους που δεν εκπροσωπούνται στις διαπραγματεύσεις. Τέλος, η

21. Η κυβέρνηση θα μεταρρυθμίσει και/ή θα ιδιωτικοποιήσει κρατικές επιχειρήσεις:

- **Σιδηρόδρομοι.** Το σχέδιο νόμου για την αναδιάρθρωση του τομέα των σιδηροδρόμων θα συζητηθεί στη Βουλή έως το τέλος Σεπτεμβρίου και, παράλληλα, η κυβέρνηση θα εγκρίνει ένα επιχειρηματικό σχέδιο με δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα ενεργειών. Η μείωση του κόστους αποβλέπει στη σημαντική μείωση των δημοσιονομικών πιέσεων από τις επιχειρήσεις, κάνοντας το φορέα εκμετάλλευσης των αμαξοστοιχιών κερδοφόρο για το οικονομικό έτος 2011. Το επιχειρηματικό σχέδιο θα περιλαμβάνει μια σαφή στρατηγική για να καταστεί ο διαχειριστής των υποδομών οικονομικά βιώσιμος μεσοπρόθεσμα, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία. Αν είναι αναγκαίο, θα εφαρμοστούν περαιτέρω μέτρα για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των οικονομικών στόχων.
- **Ενέργεια.** Η κυβέρνηση θα καταστήσει εφικτή την ουσιαστική απελευθέρωση της χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και θα προχωρήσει ο εξορθολογισμός των τιμολογίων με παράλληλη εξασφάλιση της προστασίας για τις πιο ευάλωτες οικονομικά ομάδες του πληθυσμού.
- **Άλλες κρατικές επιχειρήσεις.** Οι αποκρατικοποιήσεις θα μπορούσαν να τονώσουν τις εγχώριες επενδύσεις και τις ξένες άμεσες επενδύσεις και δώσει ώθηση στην ανάπτυξη. Έτσι, ένας κατάλογος των σχεδίων αποκρατικοποίησης έχει ετοιμαστεί και ένα πλήρως λεπτομερές σχέδιο θα είναι έτοιμο πριν από τα τέλη Δεκεμβρίου.

22. Προσπάθειες για την ενίσχυση του ανταγωνισμού και την επίτευξη ανάκαμψης του ρυθμού ανάπτυξης:

- **Κλειστά επαγγέλματα.** Σημαντικοί περιορισμοί για την είσοδο σε μια σειρά σημαντικών επαγγελμάτων συνεπάγονται υψηλό κόστος για την οικονομία. Ως πρώτο βήμα, η κυβέρνηση θα άρει περιορισμούς στα επαγγέλματα των νομικών, φαρμακοποιών, συμβολαιογράφων, αρχιτεκτόνων, μηχανικών, και ορκωτών λογιστών. Αυτό θα περιλαμβάνει τη μείωση των απαιτήσεων αδειοδότησης, των γεωγραφικών περιορισμών και των ρυθμιζόμενων τιμολογίων.
- **Τομείς υπηρεσιών.** Η φιλόδοξη και στρατηγική εφαρμογή της Οδηγίας για τις υπηρεσίες θα συνεχιστεί. Στις οδικές εμπορευματικές μεταφορές, έως το τέλος Σεπτεμβρίου, η κυβέρνηση θα επιδιώξει την ψήφιση του νόμου που αίρει τους περιορισμούς για τις άδειες και θα απελευθερώσει τις τιμές.
- **Επιχειρηματικό περιβάλλον.** Η κυβέρνηση θα λάβει μέτρα για τη διευκόλυνση της έναρξης νέων επιχειρήσεων, καθιστώντας πλήρως λειτουργικές τις υπηρεσίες μίας στάσης και εξαλείφοντας τις περιττές αμοιβές. Για την έκδοση αδειών, θα υιοθετηθεί νομοθεσία για να απλουστευθεί και να επιταχυνθεί η αδειοδότηση επιχειρήσεων, βιομηχανικών δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων. Οι εναπομένοντες περιορισμοί στην επιχειρηματική δραστηριότητα και την καινοτομία θα πρέπει να προσδιοριστούν και να διαμορφωθεί ένα σχέδιο δράσης («φιλική προς τις επιχειρήσεις Ελλάδα») για να εξαλειφθούν οι πιο σημαντικοί από αυτούς.

- **Τουρισμός και λιανικές πωλήσεις.** Η κυβέρνηση θα αναθέσει επίσης την εκπόνηση μελέτης για τη συμβολή του τουρισμού και του λιανικού εμπορίου στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και θα αξιοποιήσει τα αποτελέσματά της με στοχευμένες δράσεις και νομοθεσία.
- **ΕΕΑ.** Η κυβέρνηση θα τροποποιήσει τον ελληνικό νόμο περί ανταγωνισμού για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού και την αύξηση της αποτελεσματικότητά της.

23. **Η απορρόφηση των πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία θα αυξηθεί.** Για να ενισχυθεί η αναπτυξιακή δράση των πόρων, η χρήση μη στοχευμένων μέτρων κρατικών ενισχύσεων με βάση τον κανόνα *de minimis* θα μειωθεί σταδιακά. Η κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοθεσία για την αντιμετώπιση των καθυστερήσεων που σχετίζονται με θέματα περιβάλλοντος, αρχαιολογικούς χώρους και απαλλοτριώσεις. Μια ομάδα εργασίας έχει συσταθεί για την αντιμετώπιση αυτών και άλλων εμποδίων εφαρμογής.

Αξιολόγηση διασφαλίσεων

24. **Το ΔΝΤ έχει ολοκληρώσει την αξιολόγηση των διασφαλίσεων από την Τράπεζα της Ελλάδας.** Ένα μνημόνιο Συνεννόησης μεταξύ του Υπουργού των Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος έχει υπογραφεί σχετικά με τη διαχείριση και τη χρήση των εκταμιεύσεων του Ταμείου.

Πίνακας 1. Ελλάδα: Ποσοτικά Κριτήρια Επιδόσεων 1/
(σε δις ευρώ)

	Ιαν-Ιουν 2010	Ιαν-Σεπ 2010	Ιαν-Δεκ 2010
1 Κατώτατο όριο στο πρωτογενές ισοζύγιο			
Στόχος	-5,0	4,0	-5,7
Πραγματοποίηση	-4,3		
Περιθώριο (+)	0,7		
2 Ανώτατο όριο στις πρωτογενείς δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού			
Στόχος	34,0	50,0	67,0
Πραγματοποίηση	28,4		
Περιθώριο (+)	5,6		
3 Ανώτατο όριο σε νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές του δημοσίου 2/			
Στόχος	0,0	0,0	0,0
Πραγματοποίηση	1,0		
Περιθώριο (+)	-1,0		
4 Ανώτατο όριο χρέους			
Στόχος	342,0	342,0	342,0
Πραγματοποίηση	317,0		
Περιθώριο (+)	25,0		
5 Ανώτατο όριο σε νέες εγγυήσεις			
Στόχος	2,0	2,0	2,0
Πραγματοποίηση	0,3		
Περιθώριο (+)	1,7		
6 Ανώτατο όριο σε νέες καθυστερούμενες οφειλές προς τρίτους			
Στόχος	0,0	0,0	0,0
Πραγματοποίηση	0,0		
Περιθώριο (+)	0,0		

Πηγές: ΕΠ και ΜΟΧΠ· δεδομένα που ελήφθησαν από τις αρχές και υπολογισμοί προσωπικού.

1/ Όπως καθορίζονται στο ΤΜΚ.

2/ Ενδεικτικός στόχος.

Πίνακας 2. Ελλάδα: Διαρθρωτικές Προϋποθέσεις για το 2010 1/

Μέτρα	Ημερομηνία	Κατάσταση	Παρατηρήσεις
	Τέλος Ιουνίου		
1	Διαρθρωτικά Σημεία Αναφοράς Ίδρυση ΤΧΣ	Ολοκληρωμένο	Ο νόμος για το ΤΧΣ εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο στις 23 Ιουλίου 2010
2	Υιοθέτηση νόμου Καλλικράτη	Ολοκληρωμένο	Ο νόμος για τον Καλλικράτη εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο στις [ ] Ιουλίου 2010
3	Υιοθέτηση νέου νόμου για τη Χρηματοοικονομική Διαχείριση, τροποποιώντας τον νόμο για τον Προϋπολογισμό του 1995, και περιλαμβάνει: - Τριετή δημοσιονομική στρατηγική - Εκ των άνω προς τα κάτω προϋπολογισμός με ανώτατα όρια δαπανών για τον κρατικό προϋπολογισμό και εκτίμηση δαπανών από τα υπουργεία - αποθεματικό απρόβλεπτων - συμπληρωματικός προϋπολογισμός για υπερβάσεις δαπανών - έλεγχοι δεσμεύσεων - με ισχύ για τον προϋπολογισμό του 2011	Ολοκληρωμένο	Ο νέος νόμος για τον προϋπολογισμό εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο στις 29 Ιουλίου 2010
4	Η ΕΑΑ να παρουσιάσει αναλογιστική αναφορά	Ατελής	Επαναπροσδιορίστηκε για το τέλος του Δεκεμβρίου 2010 για τα κύρια ασφαλιστικά ταμεία, και για το τέλος του Μαρτίου 2011 για τα υπόλοιπα επικουρικά ταμεία, ως αναγνώριση του μεγέθους του έργου και για να μπορέσουν να συλλεχθούν περισσότερα δεδομένα.
	Προαπαιτούμενη δράση για την Συνεδρίαση του Συμβουλίου για την πρώτη αναθεώρηση		
1	Θέσπιση της δόσης των 25 δις ευρώ σε εγγυήσεις ομολόγων		Για την υποστήριξη της τραπεζικής ρευστότητας
	Τέλος Σεπτεμβρίου 2010		
1	Υιοθέτηση πλήρους συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης	Αρκετά προχωρημένο και κατά το μεγαλύτερο μέρος ολοκληρωμένο με επόμενα βήματα στο τέλος Δεκεμβρίου 2010 και τέλος Μαρτίου 2011	Ο νόμος για τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση ψηφίστηκε από το Κοινοβούλιο στις 8 Ιουλίου 2010. Το επιπρόσθετο συνταξιοδοτικό κόστος τώρα εκτιμάται ελαφρώς παραπάνω από το 2,5% του ΑΕΠ. Η ρήτρα διασφάλισης θα ενεργοποιηθεί τον Ιούνιο του 2011 εκκρεμύσης της πλήρους αναλογιστικής μελέτης.
2	- Ίδρυση μητρώου δεσμεύσεων - Δημοσίευση μηνιαίων στοιχείων για τη Γενική Κυβέρνηση		Σε εξέλιξη Σε εξέλιξη
3	- Αναφορά όλων των ληξιπρόθεσμων οφειλών μηνιαίως - Δημοσίευση χρηματοοικονομικών καταστάσεων των 20 πιο ζημιόγων δημοσίων επιχειρήσεων		Σε εξέλιξη Σε εξέλιξη
4	Έναρξη του σχεδίου του σχεδίου φορολογικής διοίκησης και ίδρυση πέντε ομάδων δράσεις - συλλογή ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών - αναδιοργάνωση της μονάδας μεγάλων φορολογουμένων - ενδυνάμωση των ελέγχων φυσικών προσώπων με υψηλό πλούτο και υψηλά εισοδήματα - έναρξη ποινικών διώξεων για τους χειρότερους οφειλέτες - την ενίσχυση της κατάθεσης και ελέγχους πληρωμής		Πρόοδος σε εξέλιξη και σχεδιασμός επόμενων βημάτων Σε εξέλιξη Σε εξέλιξη Σε εξέλιξη Σε εξέλιξη
	Τέλος Δεκεμβρίου 2010		
1	Αναφορά με την Ενιαία Αρχή Πληρωμών πάνω στη διάρθρωση των αμοιβών του δημοσίου τομέα		Η δουλειά έχει ξεκινήσει· η απογραφή των υπαλλήλων έχει ολοκληρωθεί
2	Υιοθέτηση νέων ρυθμίσεων για το στατιστικό σχέδιο δράσης		Η δουλειά έχει ξεκινήσει· έχουν γίνει προσχέδια ΜΚ· η Ελλάδα έχει λάβει τεχνική βοήθεια από εμπειρογνώμονα· τοποθετήθηκε ο νέος πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ
3	Παρουσίαση αναλυτικών σχεδίων αποκρατικοποιήσεων με ημερομηνίες και οδηγίες εσόδων		Η δουλειά έχει ξεκινήσει· η λίστα με πιθανές αποκρατικοποιήσεις έχει συνταχθεί· οι λεπτομέρειες πρέπει να λάβουν συγκεκριμενοποιηθούν

1/ Τα κριτήρια επιδόσεων για το 2011 θα οριστούν ασε αξιολογήσεις στο τέλος Σεπτεμβρίου και στο τέλος Δεκεμβρίου 2010 (δεύτερη και τρίτη αξιολόγηση)

ΕΛΛΑΔΑ

Επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συνεννόησης στις

Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής 6 Αυγούστου 2010

Οι τριμηνιαίες εκταμιεύσεις της διμερούς οικονομικής βοήθειας από τα Κράτη-Μέλη της Ευρωζώνης θα βασίζονται σε τριμηνιαίους απολογισμούς των προϋποθέσεων για όλη τη χρονική διάρκεια της συμφωνίας. Η αποδέσμευση των δόσεων θα βασίζεται στην τήρηση των ποσοτικών κριτηρίων επιδόσεων και στη θετική αξιολόγηση της προόδου στα κριτήρια πολιτικής του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΜΟΧΠ) και αυτού του Μνημονίου, το οποίο καθορίζει τα λεπτομερή κριτήρια για τις διαδοχικές αξιολογήσεις έως το τέλος του 2011. Τα λεπτομερή κριτήρια για τις απαιτούμενες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις το 2010 και το 2011 έχουν επικαιροποιηθεί και επιπλέον εξειδικευτεί κατά τη διάρκεια της αποστολής το καλοκαίρι του 2010.

Οι αρχές δεσμεύονται να διαβουλεύονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΚΤ και το προσωπικό του ΔΝΤ για την υιοθέτηση πολιτικών που συνάδουν με αυτό το μνημόνιο, αφήνοντας επαρκή χρόνο για αναθεώρηση. Θα τους παρέχουν επίσης όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την παρακολούθηση της προόδου και της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κατάστασης κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος (Παράρτημα 1). Η Κυβέρνηση πρέπει να παρέχει τριμηνιαία μία αναφορά, σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης του Συμβουλίου 2010/320/EU¹.

1. Δράσεις για να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του τρίτου τριμήνου 2010

i. Δημοσιονομική Προσαρμογή

Αυστηρή εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2010 και των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής που εξαγγέλθηκαν μετέπειτα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που περιέχονται στο παρόν Μνημόνιο (συμπεριλαμβανομένης και της προηγούμενης έκδοσης του).

Το Υπουργείο Οικονομικών πρέπει να εξασφαλίσει τον αυστηρό έλεγχο των δεσμεύσεων έναντι των δαπανών των τμημάτων της Κυβέρνησης και την αποτελεσματική συλλογή των φόρων καθώς και να διασφαλίσει ότι οι στόχοι του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης τόσο σε βάση ταμειακή όσο και σε ESA95 (αθροιστικές τριμηνιαίες οροφές ελλείμματος στο Μνημόνιο Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών Πολιτικών (ΜΟΧΠ) συμπεριλαμβανομένου και του Τεχνικού Μνημονίου Κατανόησης (ΤΜΚ) και του άρθρου 1 της απόφασης του Συμβουλίου 2010/320/EU) θα επιτευχθούν.

---

¹ OJ L 145, 11.6.2010, p 6.

Ο προϋπολογισμός του 2011 θα παρέχει πληροφορίες και αξιόπιστες προβλέψεις για ολόκληρη την γενική κυβέρνηση και θα στοχεύει στην περαιτέρω μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με το ΜΟΧΠ. Θα περιέχει αναλυτική παρουσίαση των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής ύψους 3,2% του ΑΕΠ (4.3% του ΑΕΠ, αν ληφθούν υπ' όψιν μεταφορές από μέτρα που εφαρμόστηκαν το 2010), και αναλυτικές πληροφορίες για την κατάσταση των δημόσιων επιχειρήσεων.

Ο προϋπολογισμός θα περιέχει τα ακόλουθα μέτρα, όπως σχεδιάστηκαν στην αρχική έκδοση αυτού του Μνημονίου (σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορούν να ληφθούν υπ' όψιν μέτρα που αποφέρουν ανάλογη εξοικονόμηση ύστερα από στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ):

- Εφαρμογή του κανόνα αντικατάστασης μόνο του 20% των συνταξιοδοτούμενων εργαζομένων στο δημόσιο τομέα (κυβέρνηση, δημόσιες επιχειρήσεις, τοπική αυτοδιοίκηση, κρατικές υπηρεσίες και άλλοι δημόσιοι οργανισμοί)
- Μείωση της ενδιάμεσης κατανάλωσης της γενικής κυβέρνησης κατά τουλάχιστον 300 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2010, επιπλέον της προβλεπόμενης εξοικονόμησης στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης και της αναδιοργάνωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης (βλέπε επόμενο μέτρο).
- Η κυβέρνηση ξεκινά την εφαρμογή της νομοθεσίας για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και την αναδιοργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης με στόχο την μείωση του κόστους κατά τουλάχιστον 1.500 εκατομμύρια ευρώ από το 2011 ως το 2013, από τα οποία τουλάχιστον 500 εκατομμύρια ευρώ μέσα στο 2011.
- Μη χορήγηση της τιμαριθμικής προσαρμογής των συντάξεων, με στόχο την εξοικονόμηση 100 εκατομμυρίων ευρώ.
- Μείωση των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από εγχώριους πόρους κατά τουλάχιστον 500 εκατομμύρια ευρώ δίνοντας προτεραιότητα στα επενδυτικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από κοινοτικά κονδύλια.
- Προσωρινές «εισφορές κρίσης» στις πολύ κερδοφόρες επιχειρήσεις, οι οποίες θα αποφέρουν επιπλέον έσοδα ύψους τουλάχιστον 600 εκατομμύρια ευρώ το χρόνο για το 2011, 2012 και 2013.
- Κίνητρα για τη ρύθμιση των παραβιάσεων χρήσης γης, οι οποίες θα αποφέρουν επιπλέον έσοδα 1.500 εκατομμύρια ευρώ από το 2011 ως το 2013, από τα οποία τουλάχιστον 500 εκατομμύρια ευρώ μέσα στο 2011.
- Ενεργοποίηση των τεκμηρίων φορολόγησης των επαγγελματιών με απόδοση τουλάχιστον 400 εκατομμύρια ευρώ το 2011 και αυξανόμενες αποδόσεις το 2012 και 2013.
- Διεύρυνση της βάσης του ΦΠΑ μέσω της εφαρμογής σε υπηρεσίες οι οποίες σήμερα εξαιρούνται και μεταφορά σημαντικού ποσοστού (τουλάχιστον 30%) των αγαθών και υπηρεσιών που σήμερα εμπίπτουν στο μειωμένο κανονικό συντελεστή, με απόδοση 1.000 εκατομμυρίων ευρώ, ή μέτρο ισοδύναμης απόδοσης που θα συμφωνηθεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ.

- Σταδιακή εισαγωγή «πράσινου φόρου» στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, με απόδοση 300 εκατομμυρίων ευρώ στο 2011.
- Συλλογή εσόδων από αδειοδότηση τυχερών παιγνίων: τουλάχιστον 500 εκατομμύρια ευρώ από πώληση αδειών και 200 εκατομμύρια ευρώ από ετήσια δικαιώματα.
- Διεύρυνση της φορολογικής βάσης ακίνητης περιουσίας αναπροσαρμόζοντας τις αντικειμενικές αξίες των ακινήτων με στόχο την αποκόμιση τουλάχιστον 400 εκατομμύρια ευρώ επιπρόσθετα έσοδα.
- Αύξηση της φορολόγησης αμοιβών σε είδος, συμπεριλαμβανομένης της φορολόγησης αυτοκινήτων με χρονομίσθωση (τουλάχιστον 150 εκατομμύρια ευρώ).
- Συλλογή του ειδικού τέλους για ημιυπαίθριους χώρους (τουλάχιστον 800 εκατομμύρια το χρόνο).
- Αύξηση φόρου στα είδη πολυτελείας με απόδοση τουλάχιστον 100 εκατομμύρια ευρώ.
- Ο προϋπολογισμός θα ορίσει αναλυτικά ανώτατα όρια δαπανών για κάθε υπουργείο, για την τοπική αυτοδιοίκηση και τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα με το στόχο για το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης. Αυτό αφορά επίσης και το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο για το 2012-2013.
- Ο προϋπολογισμός θα περιλαμβάνει ενδεικτική πληροφόρηση μηνιαίων εσόδων ανά κατηγορία και δαπάνη ανά υπουργείο. Επικαιροποιημένα στοιχεία θα γίνονται διαθέσιμα στο διαδίκτυο τακτικά.

Η Κυβέρνηση πρέπει να υλοποιήσει το νέο νόμο για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και να διασφαλίσει ότι το σχέδιο του προϋπολογισμού από το 2011 και μετά θα περιέχει λεπτομερείς πληροφορίες για την εκτέλεση και τις προβλέψεις ολόκληρης της γενικής κυβέρνησης – συμπεριλαμβανομένων της τοπικής αυτοδιοίκησης, της κοινωνικής ασφάλισης, των νοσοκομείων και των άλλων νομικών προσώπων. Ένα παράρτημα στον προϋπολογισμό θα παρουσιάζει τα βασικά μεγέθη σχετικά με την χρηματοοικονομική επίδοση των μεγαλύτερων δημόσιων επιχειρήσεων, τα συνακόλουθα δημοσιονομικά και φορολογικά έξοδα και τον σχετικό δημοσιονομικό κίνδυνο.

ii. Διαρθρωτικές δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις

Φορολογική διαχείριση

Το Κοινοβούλιο θα υιοθετήσει νομοθεσία για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της φορολογικής διαχείρισης και των ελέγχων εφαρμόζοντας τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Δ.Ν.Τ. Ειδικότερα, θα δημιουργηθεί ένα αποτελεσματικό σχήμα διαχείρισης έργου (που θα περιλαμβάνει την αυστηρή επίβλεψη του Υπουργείου Οικονομικών και ειδικές ομάδες δράσης) ώστε να εφαρμοστούν μέτρα ενάντια στη φοροδιαφυγή και να αποκατασταθεί η φορολογική συμμόρφωση μέσα από:

- την ενίσχυση του εισπρακτικού μηχανισμού και την είσπραξη ανείσπρακτων οφειλών από τους μεγαλύτερους οφειλέτες (σε συντονισμό με τα ασφαλιστικά ταμεία),
- την αναδιοργάνωση μιας μονάδας για τους φορολογούμενους με μεγάλα εισοδήματα που να εστιάζει σε αυτούς που συνεισφέρουν τα μεγαλύτερα ποσά στα έσοδα,

- ένα ισχυρό πρόγραμμα ελέγχων για την καταπολέμηση της συστηματικής φοροδιαφυγής από άτομα με μεγάλη περιουσία και ελεύθερους επαγγελματίες με υψηλά εισοδήματα, συμπεριλαμβανομένης της ποινικής δίωξης των μεγαλύτερων παραβατών,
- την ενίσχυση του προγράμματος ελέγχων των δηλώσεων και των πληρωμών.

Λογιστική και έλεγχος

Η κυβέρνηση θα υλοποιήσει τη μεταρρύθμιση του Γ.Λ.Κ., που θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Ενδυνάμωση του ρόλου του Γ.Λ.Κ. στο σχεδιασμό και τον έλεγχο του προϋπολογισμού
- Παροχή απαραίτητων πόρων σε όρους προσωπικού υψηλού επιπέδου, υποδομής και εξοπλιστικής υποστήριξης, διαχειριστικής οργάνωσης και πληροφοριακών συστημάτων
- Παροχή διασφαλίσεων για τους υπαλλήλους του Γ.Λ.Κ. απέναντι σε πολιτικές παρεμβάσεις και πρόβλεψη για προσωπική ευθύνη για την παροχή αξιόπιστων δεδομένων
- Ενδυνάμωση των θεσμικών μηχανισμών για παροχή αξιόπιστων και εύλογων επίσημων δημοσιονομικών προβλέψεων οι οποίες θα λαμβάνουν υπ' όψιν τις διαθέσιμες πρόσφατες εξελίξεις και τάσεις στην πορεία εκτέλεσης. Για το σκοπό αυτό οι επίσημες μακροοικονομικές προβλέψεις θα πρέπει να αξιολογούνται από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες

Η Κυβέρνηση θα λάβει τα ακόλουθα μέτρα για να εξασφαλίσει την έγκαιρη παροχή αξιόπιστων δημοσιονομικών λογαριασμών και στατιστικών στοιχείων:

- Το ΓΛΚ ξεκινά, τον Ιούνιο του 2010, τη δημοσίευση έγκαιρων, μηνιαίων στατιστικών στοιχείων (σε ταμειακή βάση) για τα έσοδα, τις δαπάνες και τη χρηματοδότηση και των πληρωτέων λογαριασμών για τη «διαθέσιμη γενική κυβέρνηση» και των επιμέρους φορέων της (κράτος, κοινωνική ασφάλιση, νοσοκομεία, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικά πρόσωπα).
- Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει ένα λεπτομερές, δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα σχεδίου δράσης, συμφωνημένο με την Eurostat, για τη βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων της γενικής κυβέρνησης που απαιτούνται βάσει του υφιστάμενου νομικού πλαισίου της ΕΕ, ειδικότερα με την ενίσχυση των μηχανισμών που διασφαλίζουν την ταχεία και ορθή παροχή των δεδομένων αυτών, τη διασφάλιση της προσωπικής ευθύνης σε περίπτωση εσφαλμένων αναφορών και τη λήψη της κατάλληλης επιτόπιας τεχνικής βοήθειας με στόχο ταχεία πρόοδο
- Η Κυβέρνηση θα αρχίσει να δημοσιεύει έγκαιρες πληροφορίες σχετικά με την χρηματοοικονομική κατάσταση στις δημόσιες επιχειρήσεις και σε άλλους δημόσιους φορείς που δεν υπάγονται στη γενική κυβέρνηση (συμπεριλαμβανομένων λεπτομερών καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσεων, ισολογισμών και στοιχεία για την απασχόληση και τις μισθολογικές δαπάνες). Για το σκοπό αυτό, θα δημιουργηθεί ένας τακτικός και έγκαιρος μηχανισμός αναφοράς.

Το Υπουργείο Οικονομικών θα εγκαταστήσει ένα πλήρες κεντρικό μητρώο για τις δημόσιες επιχειρήσεις.

iii. Εποπτεία και ρύθμιση του χρηματοπιστωτικού τομέα

Η Τράπεζα της Ελλάδας και η κυβέρνηση θα διασφαλίσουν ότι το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας είναι πλήρως λειτουργικό.

Η Κυβέρνηση θα καταστήσει διαθέσιμη μία σε βάθος ανάλυση πάνω στις στρατηγικές επιλογές για τον τραπεζικό τομέα καθώς και ένα προκαταρκτικό οικονομικό έλεγχο (due diligence) για τις χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις στις οποίες το κράτος έχει σημαντικό ποσοστό συμμετοχής.

Σε συνέχεια των αποτελεσμάτων των δοκιμών κοπώσεως του Ιουλίου 2010, η τράπεζα η οποία δεν πέρασε τη δοκιμή του CEBS, θα πρέπει να λάβει μέτρα για την ενδιάμεση αναδιάρθρωσή της υπό την αυξημένη εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος. Η Κυβέρνηση θα πρέπει να παράσχει πλήρη υποστήριξη στην τράπεζα αυτή και να διασφαλίσει ότι είναι συνεπής προς τις απαιτήσεις για την υλοποίηση ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ για την κρατική βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης και της συμμόρφωσης με την καταληκτική ημερομηνία για κατάθεση της 1^{ης} Οκτωβρίου 2010.

Η Τράπεζα της Ελλάδος δεσμεύεται να μειώσει τις αμοιβές του προσωπικού της, σε συνέπεια με τη συνολική προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης.

iv. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Για την ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας

Σε συνέχεια του διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους, η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει και θα υλοποιήσει νομοθεσία για την αναμόρφωση του συστήματος συλλογικών διαπραγματεύσεων στον ιδιωτικό τομέα, το οποίο θα προβλέπει μείωση των υπερωριακών αποδοχών και ενισχυμένη ευελιξία στην διαχείριση των ωρών εργασίας. Η Κυβέρνηση πρέπει να διασφαλίσει ότι οι συμβάσεις σε επίπεδο επιχείρησης υπερσχύουν των κλαδικών συμβάσεων που με τη σειρά τους υπερσχύουν έναντι των συμβάσεων σε επίπεδο επαγγελματικών ενώσεων. Η Κυβέρνηση θα αποσύρει τη διάταξη που επιτρέπει στο Υπουργείο Εργασίας να επεκτείνει όλες τις κλαδικές συμβάσεις και σε αυτούς που δεν εκπροσωπούνται στις διαπραγματεύσεις.

Η Κυβέρνηση θα τροποποιήσει τη νομοθεσία για την προστασία της εργασίας ώστε να επεκταθεί η δοκιμαστική περίοδος για τους νεοπροσληφθέντες στον ένα χρόνο και να διευκολύνει τη μεγαλύτερη χρήση συμβάσεων προσωρινής εργασίας και μερικής απασχόλησης.

Η Κυβέρνηση θα τροποποιήσει τη νομοθεσία για τη διαιτησία (Νόμος 1876/1990) έτσι ώστε το καθένα από τα δύο μέρη να μπορεί να προσφύγει στη διαιτησία εάν διαφωνεί με τις προτάσεις του διαμεσολαβητή, χωρίς εξαιρέσεις στο αντικείμενο ή την κάλυψη,

σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3863/2010. Θα πρέπει να παράσχει μια διαδικασία διαιτησίας η οποία να λειτουργεί με διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια και με μία ανεξάρτητη επιτροπή από διαιτητές των οποίων η δυνατότητα αποφάσεων θα είναι απαλλαγμένη από κυβερνητική επιρροή. Οι στόχοι της διαιτησίας θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι αποδίδεται προσήκουσα σημασία στην ανταγωνιστικότητα με όρους κόστους και συνεπώς υποστηρίζεται η δημιουργία θέσεων εργασίας.

Για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης

Μισθοί στο δημόσιο τομέα και διαχείριση ανθρώπινων πόρων

Η κυβέρνηση θα ξεκινήσει τη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των αρχών και του χρονοδιαγράμματος, για τη δημιουργία ενός απλοποιημένου συστήματος αμοιβών που θα καλύπτει τους βασικούς μισθούς και τα επιδόματα. Θα αφορά όλους τους δημόσιους υπαλλήλους και θα αποτελεί μέρος της ευρύτερης μεταρρύθμισης του συστήματος διαχείρισης ανθρώπινων πόρων. Αυτό θα πρέπει να οδηγήσει σε ένα σύστημα με το οποίο η αμοιβή θα αντανακλά την παραγωγικότητα και τα καθήκοντα. Σα γενικός κανόνας, θα πρέπει να αποφεύγονται αυξήσεις στις αμοιβές των υπαλλήλων ως αποτέλεσμα της διαδικασίας μετάβασης στο νέο σύστημα.

Λειτουργικοί έλεγχοι

Η κυβέρνηση θα ξεκινήσει ανεξάρτητους λειτουργικούς ελέγχους της δημόσιας διοίκησης σε κεντρικό επίπεδο και των υφιστάμενων κοινωνικών προγραμμάτων. Οι έλεγχοι θα πραγματοποιούνται από διεθνώς αναγνωρισμένους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες. Οι Γενικοί Όροι που θα διέπουν τους ελέγχους θα συμφωνηθούν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ. Για τη διασφάλιση της κυριότητας της πολιτικής αυτής, στη δράση θα συμμετέχουν, εκτός των άλλων, το γραφείο του Πρωθυπουργού, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Προστασίας και το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Οι στόχοι των ελέγχων της δημόσιας διοίκησης σε κεντρικό επίπεδο είναι:

- Να γίνει απολογισμός σχετικά με τη χρήση πόρων, συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπινων πόρων, για την άσκηση κυβερνητικών λειτουργιών (π.χ., απασχόληση, αγαθά και υπηρεσίες) σε κεντρικό επίπεδο και σε εποπτευόμενους δημόσιους οργανισμούς
- Να καθοριστούν δράσεις εξορθολογισμού της οργάνωσης της δημόσιας διοίκησης και να υπάρξουν οφέλη σε όρους παραγωγικότητας, και να ποσοτικοποιηθεί πιθανή εξοικονόμηση δημοσίων δαπανών από την εφαρμογή αυτών των δράσεων. Ο έλεγχος θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει κατά τρόπο οριζόντιο ζητήματα που σχετίζονται με λειτουργίες σχεδιασμού, οργάνωσης, στελέχωσης και ελέγχου (συμπεριλαμβανομένου εσωτερικού ελέγχου) και θα πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένες μελέτες για όλα τα κύρια Υπουργεία και τους βασικούς δημόσιους οργανισμούς.

Οι στόχοι του ελέγχου στα υπάρχοντα κοινωνικά προγράμματα είναι:

- Να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα και καταλληλότητα των υφιστάμενων κοινωνικών προγραμμάτων και να γίνουν προτάσεις για την μεταρρύθμιση ή την ακύρωση των λιγότερο αποτελεσματικών, καθώς και να να ποσοτικοποιηθεί πιθανή εξοικονόμηση δημοσίων δαπανών από την εφαρμογή αυτών των δράσεων.

- Να αξιολογηθούν οι επιλογές για τη μεταρρύθμιση συνολικά του συστήματος υγείας (τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού) με σκοπό την εξασφάλιση μιας πιο αποτελεσματικής χρήσης των δημοσίων πόρων και την παροχή καλύτερης ποιότητας υπηρεσιών υγείας.

Δημόσιες προμήθειες

Η Κυβέρνηση θα υλοποιήσει ένα σχέδιο δράσης, με ένα χρονοδιάγραμμα για συγκεκριμένες δράσεις, που θα οδηγήσουν στην δημιουργία μιας κεντρικής αρχής προμηθειών, συμπεριλαμβάνοντας την άμεση υλοποίηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τις δημόσιες προμήθειες και εισάγοντας τη χρήση ενός συστήματος ηλεκτρονικών δημοπρασιών. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί μία κοινή προσέγγιση μεταξύ των κυβερνητικών αρχών για τις διαδικασίες των προσφορών καθώς και έλεγχος τόσο εκ των προτέρων (ex ante) όσο και εκ των υστέρων (ex post).

Ενίσχυση του ανταγωνισμού στις ανοιχτές αγορές

Οδηγία των Υπηρεσιών

Στο πλαίσιο της Οδηγίας για τις Υπηρεσίες, η κυβέρνηση θα ολοκληρώσει την καταγραφή (screening) των υφιστάμενων κλαδικών νομοθεσιών και θα παράσχει τη λίστα με τους περιορισμούς που ως αποτέλεσμα είτε τροποποιούνται είτε καταργούνται.

Η κυβέρνηση θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει ότι το ηλεκτρονικό σημείο μοναδικής επαφής (single point of contact) είναι επιχειρησιακό με μία φιλική προς το χρήστη διαδικτυακή πύλη η οποία :

- Θα έχει τη λίστα με όλες τις σχετικές πληροφορίες για συγκεκριμένες υπηρεσίες
- Για κάθε υπηρεσία θα παρέχει μία γενική εικόνα των διαδικασιών που απαιτούνται, κάνοντας τη διάκριση μεταξύ των απαιτήσεων στην περίπτωση της εγκατάστασης και των απαιτήσεων για την παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών.
- Θα επιτρέπει κοινές διαδικασίες (που θα περιλαμβάνουν τα πιο σημαντικά επαγγέλματα και τους τομείς του τουρισμού, του λιανικού εμπορίου, της εκπαίδευσης και των κατασκευών) να ολοκληρώνονται με ηλεκτρονικό τρόπο και με τα απαραίτητα έντυπα να είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο και αναγνωρίζοντας τις ηλεκτρονικές υπογραφές σύμφωνα με την απόφαση 2009/767/EC.

Μεταφορές

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία για τις οδικές μεταφορές φορτίων που θα άρει τους περιορισμούς που δεν προβλέπονται στην Οδηγία 96/26/EE της 29^{ης} Απριλίου 1996 σχετικά με την είσοδο στο επάγγελμα των οδικών μεταφορών εμπορευμάτων και τις ελάχιστες σταθερές τιμές.

Η Κυβέρνηση θα πρέπει να καταρτίσει νομοθεσία, προτεινόμενη από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που θα καθιερώνει τις αναγκαίες συνθήκες για την ανάπτυξη και υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδίου στον κλάδο των σιδηροδρόμων και να την καταθέσει στο Κοινοβούλιο προς ψήφιση. Η νομοθεσία θα πρέπει εκτός των άλλων να :

- Εξασφαλίζει συνέπεια με όλη τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ για τον κλάδο των σιδηροδρόμων ώστε να διασφαλιστεί το αποτελεσματικό άνοιγμα της αγοράς, οι

- Εγκαθιστά ένα ανώτατο όριο 50 εκ. ευρώ για την ετήσια συνεισφορά της κεντρικής κυβέρνησης σχετικά με την υποχρέωση προς τη δημόσια υπηρεσία (Public Service Obligation-PSO) για την περίοδο 2011-2013 και καθιστά σαφή την αρχή ότι το Κράτος δεν θα παρέχει καμία άλλη άμεση ή έμμεση στήριξη στην ΤΡΑΙΝΟΣΕ.
- Προβλέπει ότι οποιαδήποτε μελλοντική μεταβολή στο ύψος των μεταβιβάσεων υποχρέωσης προς τη δημόσια υπηρεσία (PSO) στις εταιρίες λειτουργίας θα πρέπει να εγκριθεί μόνο μετά την ανεξάρτητη και διαφανή αξιολόγηση από την Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού και θα πρέπει να είναι σε συμφωνία με τη νομοθεσία που σχετίζεται με το έλεγχο και την εκτέλεση του προϋπολογισμού.
- Παρέχει τη βεβαιότητα ότι τα διοικητικά συμβούλια της ΤΡΑΙΝΟΣΕ και του ΟΣΕ έχουν τη νόμιμη δικαιοδοσία να διαπραγματεύονται νέες συλλογικές συμβάσεις που καλύπτουν τις αμοιβές και τις συνθήκες εργασίας και μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις στελέχωσης που εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.
- Διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις σχετικά με τη μεταφορά του χρέους στο Κράτος θα αποκτήσουν ισχύ μόνο μετά την υλοποίηση των βασικών δράσεων στο εγκριμένο επιχειρησιακό πλάνο.

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει ένα επιχειρησιακό πλάνο, προτεινόμενο από το Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων με αναλυτικό χρονοδιάγραμμα για συγκεκριμένες δράσεις, το οποίο μεταξύ των άλλων θα:

- καθορίζει πώς οι επιχειρησιακές δραστηριότητες θα καταστούν κερδοφόρες, λαμβάνοντας υπόψη και την κάλυψη του κόστους των αποσβέσεων, από το 2011 και θα περιλαμβάνει το κλείσιμο ζημιωγόνων γραμμών, αύξηση των τιμών και μείωση των μισθών και του προσωπικού.
- παρέχει μια αναλυτική ανάλυση ευαισθησίας των συνεπειών του μισθολογικού κόστους πάνω σε διαφορετικά σενάρια σε σχέση με το αποτέλεσμα της συλλογικής σύμβασης. Αυτό παρέχει πληροφόρηση για τις διάφορες επιλογές αναφορικά με το προσωπικό.
- εξασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των οδηγιών 2007/59/EC και 20078/57EC σχετικά με το πιστοποιητικό οδηγού τρένου και τη διαλειτουργικότητα του σιδηροδρομικού δικτύου αντιστοίχως, επιτρέποντας τον ανταγωνισμό μεταξύ των παρόχων σιδηροδρομικών υπηρεσιών.
- προβλέπει για την αναδιάρθρωση της εταιρίας συμμετοχών, συμπεριλαμβανομένης και της πώλησης ακίνητης και άλλης περιουσίας.

Προώθηση επενδύσεων και εξαγωγών

Η κυβέρνηση θα πάρει μέτρα, σε συμφωνία με τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ, για να διευκολύνει τις ΑΞΕ και τις επενδύσεις σε καινοτόμους και στρατηγικούς τομείς (πράσινες βιομηχανίες, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών κλπ), την υιοθέτηση μέτρων που θα διευκολύνουν τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), δράσεις που θα προωθούν προγράμματα μεγάλων ΑΞΕ και μέτρα ενδυνάμωσης των πολιτικών προώθησης των εξαγωγών. Αυτές οι δράσεις στοχεύουν στο να άρουν τις

δυσκαμψίες και τους διοικητικούς περιορισμούς και πρέπει να είναι πλήρως εναρμονισμένες με τις δημοσιονομικές απαιτήσεις του Μνημονίου Κατανόησης.

2. Ενέργειες για τον τρίτο απολογισμό (να έχουν ολοκληρωθεί έως το τέλος του τέταρτου τριμήνου 2010)

i. Δημοσιονομική Προσαρμογή

Η κυβέρνηση θα επιτύχει τον στόχο του προγράμματος του 2010 για το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης.

Το κοινοβούλιο θα υιοθετήσει τον προϋπολογισμό για το 2011 στοχεύοντας στην περαιτέρω μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης, συμπεριλαμβάνοντας τα απαιτούμενα μέτρα προσαρμογής που προσδιορίζει το παρόν Μνημόνιο.

Το Υπουργείο Οικονομικών εξασφαλίζει τον αυστηρό έλεγχο των δεσμεύσεων για τις κυβερνητικές δαπάνες και την αποτελεσματική συλλογή των φόρων, και διασφαλίζει ότι οι στόχοι του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης τόσο σε ταμειακή βάση όσο και σε ESA95 (βλ. αντιστοίχως πίνακα 2 του ΜΟΧΠ και άρθρο 1 της απόφασης του Συμβουλίου 2010/320/EU) θα επιτευχθούν.

Η κυβέρνηση θα προετοιμάσει ένα σχέδιο αποκρατικοποιήσεων για την πώληση περιουσιακών στοιχείων και δημόσιων επιχειρήσεων με σκοπό την είσπραξη τουλάχιστον 1 δις Ευρώ ανά έτος την περίοδο 2011-2013. Το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης και ιδιωτικοποίησης θα καλύψει τις συμμετοχές του Δημοσίου στους σιδηρόδρομους, οδικές μεταφορές, αεροδρόμια, λιμάνια, επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, την αγορά παιγνίων και τα ακίνητα. Επιπλέον θα αξιοποιήσει την ιδιωτική επένδυση ώστε να αναδιαρθρώσει την οικονομία, να δώσει ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη και να συμβάλει στη δημοσιονομική εξυγίανση. Χρήση της τεχνογνωσίας του ιδιωτικού τομέα μέσω άμεσων πωλήσεων κρατικών συμμετοχών, συμφωνιών παραχώρησης, εισαγωγών στο χρηματιστήριο, στρατηγικών συμφωνιών μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και την εγκαθίδρυση νέων εταιριών συμμετοχών.

Λογιστική και Έλεγχος

Η Κυβέρνηση εξασφαλίζει ότι το κεντρικό μητρώο για τις δημόσιες επιχειρήσεις είναι επιχειρησιακά λειτουργικό.

ii. Διαρθρωτικές δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις

Το δημοσιονομικό πλαίσιο

Η κυβέρνηση υλοποιεί το νομοσχέδιο για την ενδυνάμωση του δημοσιονομικού πλαισίου. Τα ακόλουθα πρέπει να είναι μέρος της μεταρρύθμισης:

- Η εισαγωγή ενός μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου για τη γενική κυβέρνηση βάσει ενός τριετούς κυλιόμενου ανώτατου ορίου δαπανών για το κράτος, τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και την τοπική αυτοδιοίκηση

- Η ενδυνάμωση της θέσης του Υπουργείου Οικονομικών σε σχέση με τα υπόλοιπα υπουργεία τόσο κατά την φάση προετοιμασίας όσο και εκτέλεσης του προϋπολογισμού (δίνοντας στον Υπουργό δικαίωμα αρνησικυρίας στις αποφάσεις για δαπάνες και στην εκτέλεσή τους)
- Η εισαγωγή υποχρεωτικού αποθεματικού έκτακτων αναγκών στον προϋπολογισμό, της τάξεως του 10% της συνολικής πίστωσης για κρατικές δαπάνες, εκτός από μισθούς, συντάξεις και τόκους. Η χρήση του αποθεματικού έκτακτης ανάγκης θα αποφασίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών
- Η διασφάλιση ότι το κοινοβούλιο δεν αλλάζει το συνολικό μέγεθος του προϋπολογισμού κατά το στάδιο έγκρισης, αλλά επικεντρώνεται στη σύνθεση των δημόσιων δαπανών και εσόδων και στην αξιοπιστία των προβλέψεων για τα έξοδα και τα έσοδα.
- Η εισαγωγή ισχυρότερων μηχανισμών ελέγχου των δαπανών, ειδικότερα μέσω της εφαρμογής κατάλληλων ελέγχων για την παρακολούθηση της ανάληψης υποχρεώσεων, μέσω των οποίων οι φορείς δαπανών (υπουργεία, τοπική αυτοδιοίκηση, οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, νοσοκομεία και νομικά πρόσωπα) θα αναφέρονται τακτικά στο Υπουργείο Οικονομικών σχετικά με τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων σε σύγκριση με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού.
- Η εισαγωγή ενός κανόνα εσόδων για την γενική κυβέρνηση, σύμφωνα με τον οποίο η διάθεση των εσόδων εφόσον αυτά ξεπερνούν τις προβλέψεις θα καθορίζεται εκ των προτέρων στον προϋπολογισμό.
- Η δημιουργία μιας ειδικής υπηρεσίας προϋπολογισμού στο Κοινοβούλιο που θα παρέχει ανεξάρτητες συμβουλές και ειδικό λεπτομερή έλεγχο σε δημοσιονομικά ζητήματα, θα αναφέρεται δημοσίως για τα δημοσιονομικά σχέδια και την εκτέλεσή τους, καθώς και για τις μακροοικονομικές υποθέσεις που χρησιμοποιούνται στον προϋπολογισμό.

Το κοινοβούλιο υιοθετεί τη μεταρρύθμιση του νομικού πλαισίου που διέπει τους μισθούς του δημόσιου σε συμφωνία με τον παρόν Μνημόνιο.

Η ολοκλήρωση της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης

Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή θα παράσχει μέχρι την 1^η Δεκεμβρίου 2010 ενδιάμεσες μακροχρόνιες προβλέψεις για τις συνταξιοδοτικές δαπάνες μέχρι το 2060 σύμφωνα με το νομοσχέδιο του Ιουλίου 2010 που θα καλύπτουν τα κύρια συνταξιοδοτικά ταμεία (ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ, συντάξεις Δημοσίων Υπαλλήλων).

iii. Εποπτεία και ρύθμιση του χρηματοπιστωτικού τομέα

Λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα των στρατηγικών μελετών και των οικονομικών ελέγχων (due diligence) των τραπεζών, η Κυβέρνηση θα διατυπώσει ένα πρόγραμμα για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και της ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας του τραπεζικού συστήματος.

iv. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Μεταρρύθμιση και εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης

Τοπική αυτοδιοίκηση

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει όλα τα απαραίτητα νομοσχέδια και διατάγματα που απαιτούνται για την πλήρη εφαρμογή της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης (Καλλικράτης) και θα διασφαλίσει την εξοικονόμηση 500 εκ. ευρώ το 2011 και επιπρόσθετων 500 εκ. ευρώ ανά έτος το 2012 και 2013 για τη γενική κυβέρνηση στο σύνολό της. Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει διάταγμα που δεν θα επιτρέπει στις τοπικές κυβερνήσεις να πραγματοποιούν ελλείμματα, τουλάχιστο μέχρι το 2014.

Μισθοί στο δημόσιο τομέα και διαχείριση ανθρώπινων πόρων

Το Υπουργείο Οικονομικών, μαζί με το Υπουργείο Εσωτερικών θα ολοκληρώσει την εγκατάσταση της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών για τους μισθούς στο δημόσιο τομέα. Το Υπουργείο Οικονομικών θα δημοσιεύσει μια αναλυτική έκθεση, με τη συνεργασία της Αρχής Ενιαίων Πληρωμών, για τη δομή και το ύψος των αποζημιώσεων, το μέγεθος και τη δυναμική της απασχόλησης στη γενική κυβέρνηση. Η έκθεση θα πρέπει να παρουσιάζει τα πλάνα για την κατανομή των ανθρώπινων πόρων στο δημόσιο τομέα για μία περίοδο μέχρι το 2013 και που, εκτός των άλλων, θα καθορίζει τα σχέδια για την ανακατανομή του ειδικευμένου προσωπικού σε τομείς αναγκαίους για την υλοποίηση του Μνημονίου Κατανόησης, περιλαμβάνοντας τη φορολογική διοίκηση, το ΓΛΚ, την επιθεώρηση εργασίας, τις ρυθμιστικές αρχές και την ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Η Κυβέρνηση θα παρουσιάσει ένα αναλυτικό σχέδιο δράσης με χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση και εφαρμογή ενός απλοποιημένου συστήματος αμοιβών.

Καλύτερη Νομοθέτηση

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοσχέδια και μέτρα απαραίτητα για την εφαρμογή της ατζέντας για Καλύτερη Νομοθέτηση («Better Regulation Agenda»).

Για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος υγείας

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία για το θεσμικό πλαίσιο προμηθειών υγείας (Νόμος 3580/2007, όπως τροποποιήθηκε το Μάιο του 2010 από το νόμο 3846/2010), θα δημιουργήσει σύστημα για τη διαχείριση των φαρμάκων, το οποίο θα ευνοεί την χρήση γενόσημων φαρμάκων – αντίγραφα, συμπεριλαμβανομένου και ενός συστήματος ηλεκτρονικής παρακολούθησης των συνταγών των γιατρών. Ο στόχος είναι η σύγκλιση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο διείσδυσης γενόσημων φαρμάκων, μεταξύ των άλλων και με την προμήθεια φαρμακευτικών προϊόντων από τα νοσοκομεία και τη συνταγογράφηση από τους γιατρούς στη βάση των δραστικών ουσιών.

Η Κυβέρνηση θα εφαρμόσει το σύστημα πληρωμής 3 ευρώ από τους εξωτερικούς ασθενείς στα δημόσια νοσοκομεία και θα παρατείνει την ολόημερη λειτουργία των νοσοκομείων (απογευματινή βάρδια) ώστε να αναπτυχθούν και να βελτιωθούν οι υπηρεσίες υγείας και να αυξηθούν τα έσοδα, εκτός των άλλων και με την αύξηση της συν-πληρωμής των εξωτερικών ασθενών και των διαγνωστικών υπηρεσιών.

Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει το πρόγραμμα μηχανοργάνωσης των νοσοκομείων, αναβαθμίζοντας τα συστήματα κατάρτισης των προϋπολογισμών τους και τη μεταρρύθμιση των συστημάτων διοίκησης, λογιστικής διαχείρισης (συμπεριλαμβανομένου και διπλογραφικού λογιστικού συστήματος) και χρηματοοικονομικής διαχείρισης.

Η Κυβέρνηση θα διασφαλίσει περισσότερη δημοσιονομική και λειτουργική επίβλεψη των δαπανών υγείας από τον Υπουργό Οικονομικών, τη δημοσίευση ελεγμένων λογαριασμών και τη βελτίωση των μηχανισμών τιμολόγησης και κοστολόγησης.

Η Κυβέρνηση θα αναζητήσει τεχνική βοήθεια από διεθνείς ανεξάρτητους ειδικούς πάνω σε όλα τα ζητήματα της αποτελεσματικότητας και επάρκειας του συστήματος προμηθειών της υγείας και διοίκησης των νοσοκομείων, στοχεύοντας στο να αυξήσει την αποτελεσματικότητα και να μειώσει τις απώλειες.

Για την ενδυνάμωση του ανταγωνισμού στις ανοιχτές αγορές

Η κυβέρνηση θα πρέπει να θέσει σε πλήρη λειτουργία το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ).

Οδηγία των υπηρεσιών

Η κυβέρνηση θα αλλάξει την υπάρχουσα (κλαδική) νομοθεσία σε σημαντικούς τομείς υπηρεσιών όπως ο τουρισμός, το λιανικό εμπόριο και η εκπαίδευση. Η νέα νομοθεσία θα πρέπει να :

- διευκολύνει την ίδρυση υπηρεσιών, με το να :
  - * τροποποιήσει ή καταργήσει απαιτήσεις που απαγορεύονται από την οδηγία των υπηρεσιών και
  - * μειώσει σημαντικά τις απαιτήσεις που αναφέρονται σε ποσοτικούς και γεωγραφικούς περιορισμούς, νομικές απαιτήσεις, μετοχικές απαιτήσεις, κατώτερες ή ανώτερες αμοιβές και περιορισμούς σε πολυτομεακές δραστηριότητες.
- διευκολύνει την παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών, έτσι ώστε οι πάροχοι διασυνοριακών υπηρεσιών να έχουν να συμμορφωθούν μόνο με συγκεκριμένες απαιτήσεις που καθορίζονται από την ελληνική νομοθεσία σε εξαιρετικές περιπτώσεις (όπου γίνεται παραδεκτό από τα άρθρα 16 ή 17 της οδηγίας των υπηρεσιών).
- παρέχει τη νομική βεβαιότητα για τους παρόχους διασυνοριακών υπηρεσιών, με το να καθορίσει στην αντίστοιχη (κλαδική) νομοθεσία ξεκάθαρα ποιες προϋποθέσεις αφορούν ή όχι διασυνοριακές υπηρεσίες.

Η Κυβέρνηση καθορίζει έναν περιορισμένο αριθμό από κλάδους υπηρεσιών προτεραιότητας οι οποίοι είναι σημαντικοί για την ανάπτυξη καθώς και ένα χρονοδιάγραμμα για την υιοθέτηση κλαδικής νομοθεσίας μέχρι το τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2011 που να εξασφαλίζει πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της οδηγίας των υπηρεσιών.

Κλειστά επαγγέλματα

Η κυβέρνηση θα προτείνει νομοθεσία για την άρση των περιορισμών για τον ανταγωνισμό, των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και του εμπορίου σε κλειστά επαγγέλματα συμπεριλαμβανομένων:

- του νομικού επαγγέλματος, να άρει περιττούς περιορισμούς για ελάχιστη αμοιβή, την ουσιαστική απαγόρευση διαφήμισης, γεωγραφικούς περιορισμούς σχετικά με το που μπορούν οι δικηγόροι να δρουν στην Ελλάδα
- του φαρμακευτικού επαγγέλματος, σχετικά με τον περιορισμό του αριθμού των φαρμακείων και το ελάχιστο περιθώριο κέρδους
- του συμβολαιογραφικού επαγγέλματος, σχετικά με την ελάχιστη αμοιβή, περιορισμό στον αριθμό των συμβολαιογράφων, γεωγραφικούς περιορισμούς σχετικά με το που μπορούν οι συμβολαιογράφοι να δρουν και την ουσιαστική απαγόρευση διαφήμισης
- αρχιτέκτονες, σχετικά με την ελάχιστη αμοιβή
- μηχανικοί, σχετικά με την ελάχιστη αμοιβή
- ορκωτοί λογιστές, σχετικά με την ελάχιστη αμοιβή

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία και θα πάρει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να ολοκληρώσει την ουσιαστική μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των κανόνων της ΕΕ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, συμπεριλαμβανομένης και της συμμόρφωσης με όλες τις αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εκτός των άλλων, σχετικά με τα franchised διπλώματα), τη σύσταση των διοικητικών δομών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των κανόνων αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων όπως και την έγκαιρη ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τις εκκρεμείς αιτήσεις τους για αναγνώριση.

Κλαδικοί οδηγοί ανάπτυξης

Η Κυβέρνηση θα παρουσιάσει μία μελέτη που θα αναλύει τη συνεισφορά του τουριστικού τομέα στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και την απασχόληση. Θα πρέπει να αναδεικνύει τα νομοθετικά, διοικητικά και άλλα εμπόδια που εμποδίζουν τον ανταγωνισμό, την είσοδο στην αγορά και το δυναμισμό του κλάδου.

Η Κυβέρνηση θα παρουσιάσει μία μελέτη που θα αναλύει τη συνεισφορά του τομέα του λιανικού εμπορίου στην ευελιξία των τιμών, την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και την απασχόληση. Θα πρέπει να αναδεικνύει τα νομοθετικά, διοικητικά και άλλα εμπόδια που εμποδίζουν τον ανταγωνισμό, την είσοδο στην αγορά και το δυναμισμό του κλάδου.

Επιχειρηματικό περιβάλλον

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία για την απλοποίηση και την επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης επιχειρήσεων, βιομηχανικών δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων, η οποία μεταξύ άλλων θα αναθεωρήσει το Νόμο 3325/05, θα εφαρμόσει το Νόμο 3325/05 για βιομηχανικές ζώνες, και θα εφαρμόσει το χωροταξικό σχέδιο.

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει ένα 'σχέδιο δράσης για μια επιχειρηματικά φιλική Ελλάδα' όπου θα παρουσιάζεται ένα χρονοδιάγραμμα για τη απομάκρυνση 30 εκ των σημαντικότερων περιορισμών που παραμένουν για την επιχειρηματική δραστηριότητα, την επένδυση και την καινοτομία.

Η Κυβέρνηση θα επιταχύνει την ολοκλήρωση του κτηματολογίου και θα ετοιμάσει μία έκθεση προόδου, συμπεριλαμβανομένου και ενός σχεδίου δράσης.

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία που θα τροποποιεί το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού (ΕΑΑ), με σκοπό την κατάργηση του συστήματος κοινοποίησης για όλες τις συμφωνίες που υπάγονται στο πεδίο δράσης του Άρθρου 1 του Νόμου 703/1977, ώστε να δώσει στην ΕΑΑ τη δύναμη να απορρίπτει καταγγελίες, να αυξήσει την ανεξαρτησία των μελών της ΕΑΑ και να καθιερώσει εύλογες προθεσμίες για την διερεύνηση και έκδοση αποφάσεων.

Ενέργεια

Η Κυβέρνηση θα παρουσιάσει τα αναλυτικά της σχέδια για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου και του ανοίγματος προς τρίτους της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΕ.

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει σχέδιο για τη σταδιακή μεταβατική και με βάση το κόστος πρόσβαση στην παραγωγή ενέργειας από λιγνίτη, λαμβάνοντας υπόψη και τον παροπλισμό των μονάδων παραγωγής ενέργειας σύμφωνα με τον Κυβερνητικό ενεργειακό σχεδιασμό ώστε να επιτευχθεί ο στόχος 20-20-20. Αυτή η πρόσβαση θα παραμείνει ενεργή μέχρι να ολοκληρωθεί η αποτελεσματική υλοποίηση της απελευθέρωσης.

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει σχέδιο ώστε είτε να απονείμει τη διαχείριση των υδάτινων αποθεμάτων σε έναν ανεξάρτητο φορέα, είτε να δώσει το ρόλο αυτό στον ανεξάρτητο διαχειριστή του συστήματος.

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει ένα μηχανισμό ώστε να διασφαλίσει ότι τα ρυθμιζόμενα από αυτή τιμολόγια της ηλεκτρικής ενέργειας αντανακλούν, σταδιακά και το αργότερο μέχρι τον Ιούνιο του 2013, τις τιμές χονδρικής της αγοράς, με εξαίρεση τους ευάλωτους καταναλωτές. Η Κυβέρνηση θα παράσχει έναν αναθεωρημένο ορισμό των ευάλωτων καταναλωτών και ένα τιμολόγιο για αυτήν την κατηγορία των καταναλωτών.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες του δικτύου είναι αποδεδειγμένες από δραστηριότητες προσφοράς, όπως προβλέπεται στο δεύτερο και τρίτο πακέτο απελευθέρωσης της ενέργειας, η Κυβέρνηση θα προσδιορίσει τα περιουσιακά στοιχεία και το προσωπικό που σχετίζονται με το σύστημα μεταφοράς ενέργειας και το σύστημα διανομής της ενέργειας.

Προώθηση επενδύσεων και εξαγωγών

Η κυβέρνηση θα διενεργήσει μια σε βάθος εκτίμηση όλων των δράσεων Έρευνας & Ανάπτυξης και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, με σκοπό να προσαρμόσει την εθνική στρατηγική και να περιορίσει τη χρήση των κυβερνητικών επιδοτήσεων και εγγυήσεων.

Η κυβέρνηση θα δημιουργήσει ένα εξωτερικό συμβουλευτικό σώμα χρηματοδοτούμενο από το 7^ο Πρόγραμμα Έρευνας και Ανάπτυξης, για να εξετάσει τον τρόπο ενίσχυσης της καινοτομίας, την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ δημόσιας έρευνας και ελληνικών βιομηχανιών και την ανάπτυξη περιφερειακών βιομηχανικών κλάστερς.

Αύξηση της απορρόφησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής

Η κυβέρνηση πρέπει να επιτύχει τους στόχους για τις απαιτήσεις πληρωμών στην απορρόφηση των διαρθρωτικών κονδυλίων και των κονδυλίων συνοχής όπως ορίζεται στον πίνακα παρακάτω. Η συμμόρφωση με τους στόχους θα μετράται βάσει πιστοποιημένων στοιχείων. Επιπρόσθετα, η Κυβέρνηση θα πρέπει να επιτύχει έναν ετήσιο στόχο υποβολής αιτήσεων στις υπηρεσίες τις κοιμισιόν για 10 μεγάλα έργα. Στην επίτευξη των στόχων απορρόφησης, η προσφυγή σε μη στοχευμένα ελάχιστα (de minimis) μέτρα κρατικής ενίσχυσης θα πρέπει σταδιακά να μειωθεί.

Η Κυβέρνηση θα παρουσιάσει μία έκθεση πάνω στις δραστηριότητες της ομάδας δράσης που αξιολογεί την πρόοδο στη διασφάλιση της γρήγορης υλοποίησης και απορρόφησης των διαρθρωτικών κονδυλίων και προτείνει βελτιώσεις, όπου είναι αναγκαίο.

Προγραμματική περίοδος 2007-2013 (σε εκ. ευρώ)	Αιτήσεις πληρωμών που θα υποβληθούν μεταξύ 2010 και 2013			
	2010	2011	2012	2013
Ευρωπαϊκό Περιφερειακό Ταμείο και Ταμείο Συνοχής	2330	2600	2850	3000
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	420	750	880	890
<i>Στόχος πρώτου εξαμήνου του έτους</i>		<i>1105</i>	<i>1231</i>	<i>1284</i>
<i>Στόχος δεύτερου εξαμήνου του έτους</i>		<i>2245</i>	<i>2499</i>	<i>2606</i>
<i>Συνολικός ετήσιος στόχος</i>	<i>2750</i>	<i>3350</i>	<i>3730</i>	<i>3890</i>

Δίχως προκατάληψη προς το Σύνταγμα της Ελλάδος, η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοσχέδιο ώστε να αντιμετωπίσει τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση των δημοσίων έργων και των επενδύσεων γενικότερα. Το νομοσχέδιο θα πρέπει μεταξύ των άλλων να :

- συντομεύει και απλοποιεί τις δικαστικές διαδικασίες προσφυγών κατά απονομών συμβολαίων ή αποφάσεων απαλλοτριώσεων γης.
- συντομεύει τις προθεσμίες για την χορήγηση αδειών από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο στην Αθήνα.
- απλοποιεί και συντομεύει τις διαδικασίες για την ολοκλήρωση μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων για έργα υποδομής.

3. Ενέργειες για τον τέταρτο απολογισμό (να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του πρώτου τριμήνου του 2011)

i. Δημοσιονομική προσαρμογή

Η Κυβέρνηση θα εκτελέσει τον προϋπολογισμό του 2011 σύμφωνα με το παρόν Μνημόνιο. Η πρόοδος θα εξετάζεται βάσει των (σωρευτικών) ανώτατων ορίων ελλείμματος που περιλαμβάνονται στο ΜΟΧΠ (συμπεριλαμβανομένου και του ΤΜΣ)

ii. Διαρθρωτικές δημοσιονομικές ρυθμίσεις

Το κοινοβούλιο να υιοθετήσει νομοθεσία για την ενδυνάμωση του δημοσιονομικού πλαισίου, σύμφωνα με το Μνημόνιο αυτό.

Ολοκλήρωση της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης

Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή θα υποβάλει μακροπρόθεσμες προβλέψεις για τις συνταξιοδοτικές δαπάνες μέχρι το 2060 βάσει της μεταρρύθμισης που υιοθετήθηκε. Για τις προβλέψεις αυτές θα υπάρξει εξέταση (peer review) και θα επικυρωθούν από την επιτροπή οικονομικής πολιτικής της ΕΕ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ. Οι προβλέψεις θα περιλαμβάνουν και τα επικουρικά ταμεία και θα βασίζονται σε αναλυτικά δεδομένα που θα συλλεχθούν και επεξεργαστούν από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή.

iii. Διαθροωτικές μεταρρυθμίσεις

Μεταρρύθμιση και εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης

Δημόσιες Προμήθειες

Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει την αποτελεσματική ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/66/EC για τις διαδικασίες προσφυγής στον τομέα της σύναψης δημόσιων συμβάσεων και ταυτόχρονα θα διασφαλίσει ότι η ευθύνη για την εξέταση των διαδικασιών ανάθεσης θα δίνεται στα διοικητικά δικαστήρια. Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει την υιοθέτηση της Οδηγίας 2009/81 για τις δαπάνες ασφάλειας και άμυνας.

Μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος

Κλειστά Επαγγέλματα

Η Κυβέρνηση θα θεσπίσει συγκεκριμένο νομοσχέδιο για τα κλειστά επαγγέλματα, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελμάτων του νομικού, φαρμακοποιού, συμβολαιογράφου, μηχανικού, αρχιτέκτονα και ορκωτού ελεγκτή.

Κλαδικοί οδηγοί ανάπτυξης

Η Κυβέρνηση υιοθετεί νομοσχέδιο και λαμβάνει και άλλες διαρθρωτικές ενέργειες για την υλοποίηση των αποτελεσμάτων της μελέτης που αναλύει τη δυνητική συνεισφορά του τουριστικού τομέα στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και την απασχόληση.

Η Κυβέρνηση υιοθετεί νομοσχέδιο και λαμβάνει και άλλες διαρθρωτικές ενέργειες για την υλοποίηση των αποτελεσμάτων της μελέτης που αναλύει τη δυνητική συνεισφορά του τομέα του λιανικού εμπορίου στην ευελιξία των τιμών, την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και την απασχόληση.

Για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στις ανοιχτές αγορές.

Ενέργεια

Η Κυβέρνηση ξεκινά την υλοποίηση του σχεδίου για το άνοιγμα σε τρίτους της παραγωγής ενέργειας από λιγνίτη.

Η Κυβέρνηση υλοποιεί την απόφασή της είτε να εκχωρήσει τη διαχείριση των υδάτινων αποθεμάτων σε έναν ανεξάρτητο φορέα, είτε να δώσει το ρόλο αυτό στον ανεξάρτητο διαχειριστή του συστήματος.

Η Κυβέρνηση ξεκινά να υλοποιεί το μηχανισμό ώστε να διασφαλίσει ότι τα ρυθμιζόμενα τιμολόγια της ηλεκτρικής ενέργειας αντανakλούν σταδιακά και το αργότερο μέχρι τον Ιούνιο του 2013, τις τιμές χονδρικής της αγοράς, με εξαίρεση τις πιο ευάλωτες ομάδες καταναλωτών.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες του δικτύου είναι αποδεσμευμένες από δραστηριότητες προσφοράς, όπως προβλέπεται στο δεύτερο και τρίτο πακέτο απελευθέρωσης της ενέργειας, τα ακόλουθα μέτρα θα υλοποιηθούν:

- Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει απόφαση για τις λεπτομέρειες της αποδέσμευσης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, σύμφωνα με το τρίτο πακέτο απελευθέρωσης της ενέργειας και θα υιοθετήσει την απαραίτητη νομοθεσία για να διασφαλίσει την πλήρη αποδέσμευση των χειριστών συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικού και φυσικού αερίου, μέχρι το Μάρτιο του 2012.
- Η Κυβέρνηση θα διασφαλίσει τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου διαχειριστή του συστήματος διανομής, σύμφωνα με το τρίτο πακέτο απελευθέρωσης της ενέργειας.

Η Κυβέρνηση θα μεταφέρει στη ΡΑΕ (Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας) όλες τις ρυθμιστικές εξουσίες που αποδίδονται από την ΕΕ στους ρυθμιστές ενέργειας στο τρίτο πακέτο απελευθέρωσης της ενέργειας (αδειοδότηση, πρόσβαση δικτύου, χρεώσεις δικτύου, επίβλεψη αγοράς κ.α.)

Η κυβέρνηση θα λάβει μέτρα ώστε να εξασφαλίσει την ανεξαρτησία της ΡΑΕ (αμερόληπτη και διαφανής επιλογή του διοικητικού συμβουλίου, αρμοδιότητες διοίκησης σε σχέση με τον προϋπολογισμό, το προσωπικό κ.τ.λ., σύμφωνα με το τρίτο πακέτο απελευθέρωσης της ενέργειας).

4. Ενέργειες για τον πέμπτο απολογισμό (να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2011)

i. Δημοσιονομική προσαρμογή

Η Κυβέρνηση θα εκτελέσει τον προϋπολογισμό του 2011 σύμφωνα με το παρόν Μνημόνιο και τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής του προϋπολογισμού. Η πρόοδος θα εξετάζεται βάσει των τριμηνιαίων ανώτατων ορίων ελλείμματος του ΜΟΧΠ (συμπεριλαμβανομένου και του ΤΜΣ).

ii. Διαρθρωτικές δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις

Ολοκλήρωση της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης

Η Κυβέρνηση θα αναθεωρήσει τις βασικές παραμέτρους του συνταξιοδοτικού συστήματος, όπως καθορίζονται από το νόμο 3863/2010, εάν οι προβλέψεις της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής δείξουν ότι η προβλεπόμενη αύξηση στις δημόσιες δαπάνες για συντάξεις θα ξεπεράσει το όριο το 2.5% του ΑΕΠ στο διάστημα 2009-60. Η αναθεώρηση θα πρέπει να σχεδιαστεί σε στενή διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ.

Η Κυβέρνηση θα υλοποιήσει μία εις βάθος αναθεώρηση της λειτουργίας των δημοσίων ταμείων επικουρικής ασφάλισης. Ο σκοπός της αναθεώρησης είναι η σταθεροποίηση της συνταξιοδοτικής δαπάνης και η εξασφάλιση της ουδετερότητας του προϋπολογισμού για τα ταμεία επικουρικής ασφάλισης.

Η Κυβέρνηση θα προβεί στην ουσιαστική αναθεώρηση της λίστας βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων και θα μειώσει τη κάλυψη σε όχι παραπάνω από 10% του εργατικού δυναμικού. Η νέα λίστα θα εφαρμοστεί με ισχύ από την 1^η Ιουλίου του 2011 σε όλους τους σημερινούς και μελλοντικούς εργαζόμενους.

Η Τράπεζα της Ελλάδος δεσμεύεται να μην απονέμει ιδιαίτερα συνταξιοδοτικά προνόμια στο προσωπικό της και να αναθεωρήσει τις βασικές παραμέτρους των συνταξιοδοτικού της ταμείου ώστε να εναρμονιστούν με αυτές του ΙΚΑ.

iii. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Μεταρρύθμιση για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης

Μισθοί στο δημόσιο τομέα και διαχείριση ανθρώπινων πόρων

Η Κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοθεσία με την οποία θα καθιερώνεται ένα απλοποιημένο σύστημα αμοιβών (που να περιλαμβάνει το βασικό μισθό και τα επιδόματα) και να ισχύει για όλους τους δημοσίους υπαλλήλους, εξασφαλίζοντας ότι η αμοιβή αντανακλά την παραγωγικότητα και τα καθήκοντα: αυτή η μεταρρύθμιση θα πρέπει να είναι μέρος μίας συνολικής αναμόρφωσης της διαχείρισης ανθρωπίνων πόρων του δημοσίου τομέα.

Λειτουργικοί έλεγχοι

Η Κυβέρνηση θα αξιολογήσει τα αποτελέσματα, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρησιακών προτάσεων πολιτικής, της πρώτης φάσης της ανεξάρτητης λειτουργικής αξιολόγησης της δημόσιας διοίκησης σε κεντρικό επίπεδο, που θα παρουσιαστεί από τους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες. Αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των μελετών για έναν αριθμό βασικών υπουργείων. Η λειτουργική αξιολόγηση των υφιστάμενων κοινωνικών προγραμμάτων οριστικοποιείται.

Δημόσιες προμήθειες

Η Κυβέρνηση υλοποιεί τη μεταρρύθμιση του συστήματος δημοσίων προμηθειών, όπως ορίζεται στο σχέδιο δράσης.

Για την ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας

Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει τη μεταρρύθμιση για την ενδυνάμωση της Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία πρέπει να στελεχωθεί πλήρως με εξειδικευμένο προσωπικό και να έχει ποσοτικούς στόχους σε σχέση με τον αριθμό των ελέγχων που θα πραγματοποιεί.

Η κυβέρνηση θα υιοθετήσει νομοθεσία για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας και θα απαιτεί την εγγραφή/καταχώρηση νέων εργαζομένων πριν αυτοί αναλάβουν υπηρεσία.

Αναθεώρηση των περιθωρίων βελτίωσης της στόχευσης των κοινωνικών δαπανών έτσι ώστε να ενδυναμωθεί το κοινωνικό δίκτυ προστασίας για τις πιο ευάλωτες ομάδες.

Ενίσχυση του ανταγωνισμού στις ανοιχτές αγορές

Οδηγία των Υπηρεσιών

Η Κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοσχέδιο για έναν περιορισμένο αριθμό από κλάδους υπηρεσιών προτεραιότητας που ορίστηκαν στο τέταρτο τρίμηνο του 2010. Η Κυβέρνηση θα εξειδικεύσει για έναν περιορισμένο αριθμό από κλάδους υπηρεσιών προτεραιότητας ένα χρονοδιάγραμμα για την υιοθέτηση κλαδικής νομοθεσίας μέχρι το τέλος του τέταρτου τριμήνου του 2011 που να εξασφαλίζει πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της οδηγίας των υπηρεσιών.

Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Η Κυβέρνηση θα παρουσιάσει εκτίμηση επιπτώσεων του νόμου 3853/2010, για την απλοποίηση των διαδικασιών έναρξης προσωπικής και εταιρικής μορφής επιχείρησης, σε σχέση με την εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται ως προς τον χρόνο και το κόστος έναρξης μίας επιχείρησης.

Η Κυβέρνηση θα διασφαλίσει ότι το σημείο μοναδικής επαφής είναι πλήρως λειτουργικό και η ολοκλήρωση των διαδικασιών με ηλεκτρονικά μέσα είναι δυνατή σε όλους τους κλάδους που καλύπτονται από την οδηγία των υπηρεσιών.

Ενέργεια

Η Κυβέρνηση θα καταργήσει τα ρυθμιζόμενα από αυτήν τιμολόγια για τους πελάτες, εκτός από τα νοικοκυριά και τις μικρές επιχειρήσεις (όπως ορίζεται από το δεύτερο και το τρίτο πακέτο απελευθέρωσης της ενέργειας)

Αύξηση της απορρόφησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής

Η κυβέρνηση θα εκπληρώσει τους στόχους για τις απαιτήσεις πληρωμών οι οποίες θα μετρηθούν βάσει πιστοποιημένων στοιχείων.

Η Κυβέρνηση θα παρουσιάσει έκθεση για στις δραστηριότητες της ομάδας δράσης αξιολογώντας την πρόοδο ως προς τη διασφάλιση της ταχείας υλοποίησης και απορρόφησης των διαρθρωτικών κονδυλίων και θα προτείνει βελτιώσεις, όπου είναι αναγκαίο.

5. Ενέργειες για τον έκτο απολογισμό (να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του τρίτου τριμήνου του 2011)

i. Δημοσιονομική προσαρμογή

Η Κυβέρνηση θα εκτελέσει τον προϋπολογισμό του 2011 σύμφωνα με το παρόν Μνημόνιο. Η πρόοδος θα εξετάζεται βάσει των τριμηνιαίων ανώτατων ορίων ελλείμματος του ΜΟΧΠ (συμπεριλαμβανομένου και του ΤΜΣ).

Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει τον προκαταρκτικό προϋπολογισμό για το 2012 στοχεύοντας στην περαιτέρω μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης, σύμφωνα με το πρόγραμμα, και περιλαμβάνοντας την αναλυτική παρουσίαση των μέτρων προσαρμογής που ανέρχονται σε τουλάχιστον 2,2% του ΑΕΠ. Τα μέτρα αυτά είναι: (σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορούν να ληφθούν υπ' όψιν μέτρα που αποφέρουν ανάλογη εξοικονόμηση, σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ)

- Μείωση της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα επιπροσθέτως του κανόνα της μίας πρόσληψης ανά πέντε συνταξιοδοτήσεις. Αυτό θα επιτρέψει εξοικονόμηση τουλάχιστον 600 εκ. ευρώ.
- Ειδικός φόρος κατανάλωσης για τα μη αλκοολούχα ποτά, συνολικής απόδοσης τουλάχιστον 300 εκ. ευρώ.
- Συνέχιση της επέκτασης της βάσης για τον φόρο ακίνητης περιουσίας με την αναθεώρηση των αντικειμενικών αξιών απόδοσης τουλάχιστον 200 εκ. ευρώ πρόσθετων εσόδων.
- Συνέχιση της αναδιοργάνωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης για την εξοικονόμηση τουλάχιστον 500 εκ. ευρώ.
- Αναστολή στις ονομαστικές αυξήσεις συντάξεων.
- Συνέχιση της αύξησης της αποτελεσματικότητας των τεκμηρίων φορολόγησης των επαγγελματιών με στόχο τη συλλογή τουλάχιστον 100 εκ. ευρώ επιπλέον.
- Μείωση των επιδοτήσεων σε δημόσιες επιχειρήσεις κατά τουλάχιστον 800 εκ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της αναδιάρθρωσής τους.
- Επιδόματα ανεργίας με κριτήριο τα ελάχιστα απαιτούμενα μέσα διαβίωσης. Στόχος είναι η εξοικονόμηση 500 εκ. ευρώ.
- Η εξασφάλιση επιπρόσθετων εσόδων από την αδειοδότηση τυχερών παιγνίων: τουλάχιστον 225 εκ. ευρώ από την πώληση αδειών και 400 εκ. ευρώ από ετήσια δικαιώματα.
- Περαιτέρω διεύρυνση της βάσης του ΦΠΑ στοχεύοντας στη συλλογή τουλάχιστον επιπλέον 300 εκ. ευρώ.

ii. Διαρθρωτικές αλλαγές

Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης:

Η Κυβέρνηση θα διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή της Ατζέντας για την Καλύτερη Νομοθέτηση ώστε να μειωθεί το διοικητικό κόστος κατά 20% σε σύγκριση με το 2008 και θα καταθέσει έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος

Η κυβέρνηση θα τροποποιήσει τη νομοθεσία ώστε να περιορίσει τα φορολογικά εμπόδια σε συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων, όπως η μη μεταφορά συσσωρευμένων ζημιών μαζί με την επιχείρηση και ο πολύπλοκος υπολογισμός του «υπερβολικού κέρδους» (νόμος 3522/2006 άρθρο 11) κατά τη μεταβίβαση εταιρειών.

Η Κυβέρνηση θα λάβει αποφάσεις για την απλοποίηση της διαδικασίας τελωνειακής εκκαθάρισης των εξαγωγών και εισαγωγών και θα δώσει τη σχετική δυνατότητα εκκαθάρισης φορτίων σε μεγάλες επιχειρήσεις ή βιομηχανικές περιοχές αντί των

τελωνείων. Η Κυβέρνηση θα καταργήσει την απαίτηση για εγγραφή στο μητρώο εξαγωγέων του εμπορικού επιμελητηρίου για την απόκτηση πιστοποιητικού προέλευσης.

6. Ενέργειες για τον έβδομο απολογισμό (να έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του τέταρτου τριμήνου του 2011)

i. Δημοσιονομική προσαρμογή

Η κυβέρνηση θα επιτύχει τους στόχους τους προγράμματος για το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης για το 2011.

Το Κοινοβούλιο θα υιοθετήσει τον προϋπολογισμό για το 2012 για περαιτέρω μείωση τους ελλείμματος και θα συμπεριλάβει μέτρα προσαρμογής τα οποία θα ανέρχονται σε τουλάχιστον 2,2% του ΑΕΠ συμφωνία με το Μνημόνιο.

ii. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης

Λειτουργικοί έλεγχοι

Η Κυβέρνηση θα αξιολογήσει τα αποτελέσματα της δεύτερης φάσης της ανεξάρτητης λειτουργικής αξιολόγησης της δημόσιας διοίκησης σε κεντρικό επίπεδο, που παρουσιάζονται από τους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες. Η Κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοσχέδιο και θα υιοθετήσει μέτρα για την υλοποίηση του πρώτου σετ επιχειρησιακών συστάσεων του λειτουργικού ελέγχου της δημόσιας διοίκησης σε κεντρικό επίπεδο και του ελέγχου των υπάρχοντων κοινωνικών προγραμμάτων.

Για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στις ανοιχτές αγορές

Ενέργεια

Η Κυβέρνηση θα καταργήσει τα ρυθμιζόμενα από αυτή τιμολόγια για τους πελάτες, εκτός από τα νοικοκυριά και τις μικρές επιχειρήσεις (όπως ορίζεται στο δεύτερο και το τρίτο πακέτο απελευθέρωσης της ενέργειας)

Για την αύξηση της απορρόφησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής

Η κυβέρνηση θα εκπληρώσει τους στόχους για τις απαιτήσεις πληρωμών (οι οποίες θα μετρηθούν βάσει πιστοποιημένων στοιχείων).

Η Κυβέρνηση θα εισαγάγει ένα διαδικτυακό ανοιχτό σύστημα παρακολούθησης των διαδικασιών αποδοχής των προτάσεων έργων και υλοποίησης των δημοσίων έργων.

Η Κυβέρνηση θα διασφαλίσει ότι η διοικητική επάρκεια όλων των Διαχειριστικών Αρχών και ενδιάμεσων φορέων των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013, έχει

πιστοποιηθεί από τον διεθνή οργανισμό πιστοποίησης σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001:2008 (Ποιότητα Διοίκησης).

Η Κυβέρνηση θα παρουσιάσει μία έκθεση πάνω στις δραστηριότητες της ομάδας δράσης που αξιολογεί την πρόοδο στη διασφάλιση της γρήγορης υλοποίησης και απορρόφησης των διαρθρωτικών κονδυλίων και προτείνει βελτιώσεις, όπου είναι αναγκαίο.

Παράρτημα 1. Παροχή στοιχείων

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, οι ακόλουθοι δείκτες και εκθέσεις πρέπει να τίθενται από τις αρμόδιες αρχές στη διάθεση του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ σε τακτική βάση.

Παρέχονται από το Υπουργείο Οικονομικών

Προκαταρκτικά μηνιαία στοιχεία για την εφαρμογή του κρατικού προϋπολογισμού (συμπεριλαμβανομένης της κύριας λειτουργικής κατηγοριοποίησης των εσόδων και δαπανών και ανά υπουργείο)	Μηνιαίως, 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα- αυτές οι πληροφορίες θα περιλαμβάνονται επίσης σε επόμενες διαβιβάσεις σε περίπτωση αναθεώρησης
Επικαιροποιημένα μηνιαία σχέδια για την εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού για το υπόλοιπο του έτους, συμπεριλαμβανομένης της κύριας λειτουργικής κατηγοριοποίησης των εσόδων και δαπανών ανά υπουργείο.	Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα
Προκαταρκτικά μηνιαία ταμειακά στοιχεία για τους φορείς της γενικής κυβέρνησης (εκτός του Κράτους)	Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα- αυτά τα στοιχεία θα περιλαμβάνονται επίσης σε επόμενες διαβιβάσεις σε περίπτωση αναθεώρησης
Μηνιαία στοιχεία για τη μισθοδοσία του Δημοσίου (της γενικής κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργικής κατηγοριοποίησης σε ονομαστικούς μισθούς και επιδόματα σε δημοσίους υπαλλήλους ανά υπουργείο και δημόσιο φορέα), αριθμό υπαλλήλων (συμπεριλαμβανομένης της λειτουργικής κατηγοριοποίησης ανά υπουργείο και δημοσίων φορέων εκτός της κεντρικής κυβέρνησης), μέσο μισθό (συμπεριλαμβανομένου του βασικού μισθού, παροχών και επιδομάτων).	Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα (έναρξη Ιουνίου 2010)
Τριμηνιαία στοιχεία για τους λογαριασμούς της γενικής κυβέρνησης και του χρέους σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανονισμούς στατιστικής.	Τριμηνία λογιστικά στοιχεία, 90 ημέρες μετά το τέλος κάθε τριμήνου.
Εβδομαδιαία πληροφόρηση για την ταμειακή κατάσταση της Κυβέρνησης με αναφορά στις πηγές και στις χρήσεις καθώς και στον αριθμό των ημερών που υπάρχει κάλυψη.	Εβδομαδιαίως την Παρασκευή, με αναφορά στην προηγούμενη Πέμπτη.
Στοιχεία για τη χρηματοδότηση φορέων γενικής κυβέρνησης εκτός της κεντρικής κυβέρνησης	Μηνιαίως όχι αργότερα από 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα -αυτές οι πληροφορίες θα περιλαμβάνονται και σε επόμενες διαβιβάσεις σε περίπτωση αναθεώρησης.
Στοιχεία ληξιπρόθεσμων οφειλών (συμπεριλαμβανομένων των χρεών που έχουν συσσωρευτεί) της γενικής κυβέρνησης συμπεριλαμβανομένου του κράτους, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της κοινωνικής ασφάλισης, των νοσοκομείων και νομικών προσώπων.	Τριμηνιαίως, εντός 55 ημερών μετά το τέλος κάθε τριμήνου.
Στοιχεία ληξιπρόθεσμων οφειλών (συμπεριλαμβανομένων των χρεών που έχουν συσσωρευτεί) για το Κράτος και τα νοσοκομεία	Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα.
Δημόσιο Χρέος και νέες εγγυήσεις από τη γενική κυβέρνηση προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τον ιδιωτικό τομέα.	Μηνιαίως, εντός ενός μήνα.

Καταστάσεις εσόδων και δαπανών και ισολογισμοί των 30 μεγαλύτερων δημοσίων επιχειρήσεων, βάσει συνολικών δαπανών.	Τριμηνιαίως, τρεις μήνες μετά το τέλος κάθε τριμήνου.
Στοιχεία επιχορηγήσεων από την ΕΕ (αποζημιώσεις και προκαταβολές), δαπάνες κεφαλαίων και επιδοτήσεις καλυπτόμενες από κοινοτικές προκαταβολές ή επιλέξιμες για αποζημίωση από την ΕΕ μέσα από προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και έχουν ειδικά συμφωνηθεί με την ΕΕ	Μηνιαίως εντός τριών εβδομάδων μετά το τέλος κάθε μήνα
Μηνιαία κατάσταση των συναλλαγών από τους λογαριασμούς εκτός προϋπολογισμού	Μηνιαίως στο τέλος κάθε μήνα.
Μηνιαία στοιχεία των συναλλαγών ειδικών λογαριασμών	Μηνιαίως στο τέλος κάθε μήνα
Έκθεση προόδου για την εκπλήρωση των προϋποθέσεων πολιτικής	Μηνιαίως στο τέλος κάθε μήνα

Παρέχονται από την Τράπεζα της Ελλάδος

Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας της Ελλάδος	Εβδομαδιαίως κάθε επόμενη εργάσιμη ημέρα
Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του ελληνικού τραπεζικού συστήματος – συγκεντρωτικοί νομισματικοί ισολογισμοί των πιστωτικών ιδρυμάτων	Μηνιαίως 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα
Εξέλιξη της εξωτερικής χρηματοδότησης των ελληνικών τραπεζών στις θυγατρικές τους στο εξωτερικό ²	Μηνιαίως 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα
Εξωτερικές χρηματοδοτικές ροές για το τραπεζικό σύστημα, τις επιχειρήσεις και το δημόσιο τομέα, συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων εξελίξεων για τους επόμενους 12 μήνες	Μηνιαίως 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα
Έκθεση για τη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος	Εβδομαδιαίως την επόμενη εργάσιμη
Έκθεση για την εξέλιξη των δεικτών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας	Τριμηνιαίως 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε τριμήνου, σύμφωνα με διαθεσιμότητα στοιχείων
Έκθεση για τα αποτελέσματα των τακτικών τριμηνιαίων δοκιμών κοπώσεως	Τριμηνιαίως 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε τριμήνου, σύμφωνα με τη διαθεσιμότητα στοιχείων
Αναλυτική έκθεση επί του ισολογισμού του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας με αναφορά και επεξήγηση για τις μεταβολές των λογαριασμών	Εβδομαδιαίως την επόμενη εργάσιμη

² Όλες οι μορφές εργαλείων δανεισμού και κεφαλαίου καθώς επίσης και οι καθαρές καταθέσεις στις θυγατρικές του εξωτερικού

Παράρτημα 2 – Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Γενικά

- Ο σκοπός του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ταμείο) είναι να διατηρήσει τη σταθερότητα στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, χορηγώντας ίδια κεφάλαια σε περίπτωση σημαντικής συρρίκνωσης των κεφαλαίων.
- Το Ταμείο δεν θα στηρίζει τη ρευστότητα, η οποία θα παρέχεται σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις.
- Τα ίδια κεφάλαια θα παρέχονται με τη μορφή προνομιούχων μετοχών στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι προνομιούχες μετοχές θα μετατρέπονται σε κοινές, σε επόμενο στάδιο και σύμφωνα με κανόνες που θα εξειδικευθούν περαιτέρω στη νομοθεσία θέσπισης του Ταμείου.
- Η συμμετοχή στο Ταμείο θα είναι υποχρεωτική και θα ενεργοποιείται όταν δεν καλύπτονται οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις, όπως έχουν οριστεί για συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από την Τράπεζα της Ελλάδος, ως αρμόδια εποπτική αρχή και όταν δεν μπορεί να βρεθεί άλλη ιδιωτική λύση.
- Εάν τα πιστωτικά ιδρύματα δεν δύνανται να συγκεντρώσουν εγκαίρως επιπρόσθετα κεφάλαια για να αποπληρώσουν το Ταμείο, θα εφαρμόζεται σχέδιο αναδιάρθρωσής τους υπό την αιγίδα του Ταμείου, κατ' εφαρμογήν των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων.
- Το Ταμείο θα ιδρυθεί με ειδική ελληνική νομοθεσία.
- Προβλέπεται αρχική επταετής διάρκεια. Μετά το τέλος αυτής της περιόδου η κυριότητα του Ταμείου περνά στο Ελληνικό Δημόσιο, μέχρι το ύψος της συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο του Ταμείου.

Νομικό Καθεστώς

- Το Ταμείο θα δημιουργηθεί ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η λειτουργία του (π.χ. για διευκόλυνση προσλήψεων και αποδοχών του κατάλληλα καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού).

Κεφάλαια

- Το Ταμείο θα χρηματοδοτείται με ποσό 10 δις ευρώ από την ελληνική κυβέρνηση από πηγές προερχόμενες από το κοινό πρόγραμμα ΕΕ/ΔΝΤ. Αυτό σημαίνει ότι ο κίνδυνος ζημιών αναλαμβάνεται πλήρως από την ελληνική κυβέρνηση ως κύριος μέτοχος του Ταμείου. Η αγορά των προνομιούχων μετοχών του Ταμείου θα γίνει τοις μετρητοίς.

Οργανωτικά ζητήματα

- Το Ταμείο θα διοικείται από ένα διοικητικό συμβούλιο, αποτελούμενο από (1) έναν επικεφαλής, έναν εκτελεστικό διευθυντή και τρεις διευθυντές που θα ορίζονται από τον Διοικητή της ΤτΕ, και (2) δύο ex officio διευθυντές που εκπροσωπούν το Υπουργείο Οικονομικών και τον Διοικητή της ΤτΕ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η ΕΚΤ θα ορίσουν έναν παρατηρητή που θα συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου (με την επιφύλαξη, στην περίπτωση του παρατηρητή της Ε. Επιτροπής, της εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων)

- Ο επικεφαλής, ο εκτελεστικός διευθυντής και οι μη ex officio διευθυντές θα απαιτείται από την νομοθεσία να είναι άτομα εγνωσμένου τραπεζικού και χρηματοπιστωτικού κύρους στην Ελλάδα, στην ΕΕ ή διεθνώς.
- Καθένας από τους επικεφαλής και μη ex officio διευθυντές θα ορίζεται για διάρκεια πέντε ετών, ανανεώσιμη για δύο ακόμα έτη και θα ανακαλείται υποχρεωτικά μόνο κατόπιν σχετικής απόφασης ελληνικού δικαστηρίου μετά από αίτημα είτε του Διοικητή της ΤτΕ είτε του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου όταν (1) δεν είναι πλέον ικανός να ανταποκρίνεται στα απαιτούμενα καθήκοντα της θέσης του ή (2) κριθεί ένοχος για σοβαρή παράνομη συμπεριφορά.
- Κανένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι μέλος διοικητικού συμβουλίου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος.
- Η νομοθεσία θέσπισης του Ταμείου θα προβλέπει ότι κατά την εκτέλεση των υπό του νόμου καθηκόντων τους, ούτε ο Διοικητής της ΤτΕ, ούτε κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου θα αναζητήσουν ή λάβουν οδηγίες από την ελληνική κυβέρνηση ή από άλλο κρατικό φορέα.
- Το διοικητικό συμβούλιο θα παρουσιάζει εξαμηνιαίες εκθέσεις στην ελληνική Βουλή, την Ε.Ε., την ΕΚΤ και το ΔΝΤ.
- Τα λειτουργικά έξοδα καλύπτονται από το ίδιο το Ταμείο.

Εξουσίες του Ταμείου

- Για την εκπλήρωση των στόχων του το Ταμείο θα έχει ορισμένες εξουσίες στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχει χρηματοδοτήσει, και οι οποίες θα ασκούνται μετά από διαβούλευση με την ΤτΕ. Οι εξουσίες του Ταμείου θα ασκούνται με την επιφύλαξη των εποπτικών αρμοδιοτήτων της ΤτΕ και περιλαμβάνουν ενδεικτικά τα εξής :
  - να απαιτεί από την ΤτΕ να του παρέχει για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κάθε πληροφορία απαραίτητη για την ολοκλήρωση του σκοπού του
  - να ορίζει ένα μέλος στο ΔΣ του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος
  - να απαιτεί από το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα την υποβολή σχεδίου αναδιάρθρωσης
  - να έχει δικαίωμα αρνησικυρίας (βέτο) σε αποφάσεις ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος (επιχειρηματική στρατηγική, απόδοση μερισμάτων, θέματα μισθοδοσίας, ρευστότητας και διαχείρισης ενεργητικού παθητικού κ.λπ.)
  - να συγκαλεί τη ΓΣ των μετόχων του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος όπως ορίζει το εταιρικό δίκαιο
  - να απαιτεί τη μετατροπή των προνομιούχων μετοχών σε κοινές, όταν το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα αδυνατεί να καλύπτει (1) το ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων όπως ορίζει το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο ή (2) ορισμένες οικονομικές απαιτήσεις που θα επιβάλλονται από το σχέδιο αναδιάρθρωσης του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Η νομοθεσία θέσπισης του Ταμείου, θα εξειδικεύσει περαιτέρω μια αντικειμενική διαδικασία που θα ακολουθείται για τις τιμές μετατροπής, λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες από την παρέμβαση του Ταμείου, τα νομικά κατοχυρωμένα δικαιώματα των μετόχων και τους κοινοτικούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων.
  - να προχωρά σε διαγνωστικές μελέτες και ειδικούς ελέγχους με τη βοήθεια εξωτερικών ελεγκτών για να αξιολογείται η φερεγγυότητα του τραπεζικού ιδρύματος όταν το Ταμείο κρίνει ότι αυτό είναι απαραίτητο.

- Η ΤτΕ, με την ιδιότητα της ως εποπτικός φορέας για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και το Ταμείο θα νομιμοποιούνται για την μέγιστη δυνατή ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών που ορίζει η κοινοτική νομοθεσία.

Κριτήρια για την αύξηση κεφαλαίου

- Τα κριτήρια για οποιαδήποτε αύξηση κεφαλαίου θα πρέπει να εναρμονιστούν με την Απόφαση της Επιτροπής της 19.11.2008 (N 560/2008 μέτρα στήριξης για τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα). Η χορήγηση μετοχικού κεφαλαίου υπόκειται ειδικότερα στα παρακάτω κριτήρια.
- Τα πιστωτικά ιδρύματα θα καταβάλλουν μη σωρευτική αποζημίωση με βάση τους κανόνες της αγοράς, εκτός εάν η ανάλυση του σχεδίου αναδιάρθρωσης δικαιολογεί μία εναλλακτική προσέγγιση. Μία μη σωρευτική αποζημίωση με βάση τους κανόνες της αγοράς μπορεί να είναι είτε 10% (όπως ορίζεται στην παραπάνω απόφαση) ή εξαρτώμενη από το προφίλ κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος και την ποιότητα του κεφαλαίου, μεταξύ 7% και 9.3%, ενώ το κεφάλαιο πρώτης βαθμίδας (tier 1) για βασικά υγιή πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει κανονικά να αποζημιώνεται με όχι λιγότερο από 9%.
- Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν θα καταβάλλουν μερίσματα ή εξοφλούν κουπόνια σε υβριδικό κεφάλαιο, εκτός αν είναι υποχρεωμένα εκ του νόμου να το κάνουν, κάτι που εφαρμόζεται στην περίπτωση κερδοφόρου πιστωτικού ιδρύματος (εν τούτοις το πιστωτικό ίδρυμα δεν θα επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει αποθεματικά για να παρουσιάσει κέρδη).
- Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να επαναγοράσει τις προνομιούχες μετοχές στο ίδιο ποσό με αυτό που επενδύθηκε αρχικά σε αυτό. Μετά από 5 χρόνια οι μετοχές πρέπει να επανακτηθούν ή πρέπει να αποζημιωθούν με πρόστιμο. Αν δεν μπορούν να επανακτηθούν γιατί δεν καλύπτονται τα κριτήρια κεφαλαιακής επάρκειας, οι προνομιούχες μετοχές πρέπει να μετατραπούν σε κοινές μετοχές.

Έγκριση σχεδίου αναδιάρθρωσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

- Κάθε σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να είναι σύμφωνο με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και να εγκριθεί με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με στόχο να διασφαλιστεί ότι το πιστωτικό ίδρυμα θα ανακτήσει τη βιωσιμότητά του στο τέλος της περιόδου αναδιάρθρωσης, ότι θα επιτευχθεί ο επιμερισμός του κόστους ανάμεσα στους μετόχους και ότι θα περιοριστεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού.

ΕΛΛΑΔΑ: Τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης

6 Αυγούστου 2010

1. Το παρόν Τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης (ΤΜΣ) προσδιορίζει το πλαίσιο συνεννόησης σε σχέση με τους ορισμούς των δεικτών που προσδιορίζουν τους ποσοτικούς στόχους (κριτήρια απόδοσης και ενδεικτικοί στόχοι), οι οποίοι παρουσιάζονται στους πίνακες του παραρτήματος του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής. Περιγράφει επίσης τις μεθόδους που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της απόδοσης του προγράμματος καθώς και τις υποχρεώσεις για παροχή πληροφοριών προκειμένου να διασφαλιστεί η επαρκής παρακολούθηση των στόχων. Θα προβούμε σε διαβουλεύσεις με το Ταμείο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ πριν από την τροποποίηση μέτρων που περιλαμβάνονται στην παρούσα επιστολή, ή τη θέσπιση νέων μέτρων που ενδεχομένως να αποκλίνουν από τους στόχους του προγράμματος, και θα παράσχουμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΚΤ και το Ταμείο τις απαραίτητες πληροφορίες για την παρακολούθηση του προγράμματος.

2. Για τους σκοπούς του προγράμματος, όλα τα στοιχεία, υποχρεώσεις και ροές που σχετίζονται με συνάλλαγμα, θα αποτιμώνται σε όρους «συναλλαγματικών ισοτιμιών του προγράμματος» όπως ορίζονται ακολούθως, με την εξαίρεση των στοιχείων εκείνων που επηρεάζουν το δημοσιονομικό ισοζύγιο, τα οποία θα μετρώνται σε όρους τρεχουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών. Οι συναλλαγματικές ισοτιμίες του προγράμματος είναι αυτές που διαμορφώθηκαν την 30ή Απριλίου 2010. Συγκεκριμένα, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες για τους σκοπούς του προγράμματος καθορίζονται ως €1 = 1.3315 Δολάρια ΗΠΑ, €1 = 125.81 Γιέν Ιαπωνίας, €1.135 = 1 ΕΤΔ (Ειδικά Τραβηχτικά Δικαιώματα)

Γενική Κυβέρνηση

3. **Ορισμός:** Για τους σκοπούς του προγράμματος η Γενική Κυβέρνηση περιλαμβάνει:

- Την Κεντρική Κυβέρνηση. Αυτή περιλαμβάνει:
  - Τους φορείς που καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, όπως ορίζονται στο κεφάλαιο 2 του νόμου 2362/1995 σχετικά με τη «Δημόσια Λογιστική, Έλεγχος των Κυβερνητικών Δαπανών και άλλοι Κανονισμοί».
  - Άλλοι φορείς ή κονδύλια εκτός προϋπολογισμού (ΚΕΠ) που δεν αποτελούν μέρος του κρατικού προϋπολογισμού, αλλά οι κανόνες στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ 95) («ΕΣΟΛ 95 Εγχειρίδιο για το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος»), τους εντάσσει στην κεντρική κυβέρνηση.
- Την τοπική αυτοδιοίκηση που περιλαμβάνει δήμους, νομαρχίες και τις περιφερειακές αυτοδιοικήσεις, συμπεριλαμβανομένων των βασικών και ειδικών προϋπολογισμών τους, συμπεριλαμβανομένων όλων των φορέων και των

- Τα ασφαλιστικά ταμεία που περιλαμβάνουν όλα τα ταμεία που ιδρύθηκαν και καταχωρήθηκαν ως Ταμεία Κοινωνικής Ασφάλισης στα μητρώα της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.
- Ο ορισμός της γενικής κυβέρνησης περιλαμβάνει επίσης και τυχόν νέα ταμεία, ή άλλα ειδικά προγράμματα προϋπολογισμού και εκτός προϋπολογισμού προγράμματα που ενδέχεται να δημιουργηθούν κατά την διάρκεια του προγράμματος προκειμένου να φέρουν εις πέρας ενέργειες δημοσιονομικού χαρακτήρα. Η κυβέρνηση θα ενημερώνει αμέσως το ΔΝΤ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το προσωπικό της ΕΚΤ για τυχόν δημιουργία τέτοιων νέων ταμείων, προγραμμάτων ή και οντοτήτων. Η γενική κυβέρνηση, όπως μετράται για τους σκοπούς του προγράμματος, δεν περιλαμβάνει φορείς που έχουν εκ νέου κατηγοριοποιηθεί από εκτός γενικής κυβέρνησης σε γενική κυβέρνηση κατά τη διάρκεια του 2010.

4. **Υποστηρικτικό υλικό :** Το Υπουργείο Οικονομικών (Υπ.Οικ.) θα παρέχει στην Ευρωπαϊκή επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ αναλυτικές πληροφορίες για τα μηνιαία έσοδα και τις μηνιαίες δαπάνες, τις αποπληρωμές εσωτερικού και εξωτερικού χρέους, την έκδοση νέου εσωτερικού και εξωτερικού χρέους, τις μεταβολές στα ταμειακά διαθέσιμα της κεντρικής κυβέρνησης στην Τράπεζα της Ελλάδος, όλα τα άλλα μέσα χρηματοδότησης συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγών κεφαλαίου καθώς και των καθυστερούμενων υποχρεώσεων της κεντρικής κυβέρνησης. Τα δεδομένα θα παρέχονται μέσα σε 30 ημέρες. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα παρέχει αναλυτικά μηνιαία στοιχεία για το ενεργητικό και τις υποχρεώσεις των τοπικών αρχών και των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης, σε συνέπεια με την καταγραφή νομισματικών δεδομένων μέσω ερωτηματολογίων.

ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗΣ, ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ: ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Α. Ανώτατο όριο στο Τροποποιημένο Πρωτογενές Ταμειακό Ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης

(Κριτήριο Απόδοσης)

5. **Ορισμός :** Το Τροποποιημένο Πρωτογενές Ταμειακό Ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης (ΤΠΤΠΚ) ορίζεται ως ο Τροποποιημένο Ταμειακό Ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης (ΤΤΠΚ) μείον τις πληρωμές τόκων από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ο ΤΤΠΚ ορίζεται ως το άθροισμα του ταμειακού ισοζυγίου του τακτικού κρατικού προϋπολογισμού, του ταμειακού ισοζυγίου του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, την μεταβολή στα καθαρά χρηματοοικονομικά στοιχεία των τοπικής αυτοδιοίκησης, τη μεταβολή στα καθαρά χρηματοοικονομικά στοιχεία των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης και τη μεταβολή στα καθαρά χρηματοοικονομικά στοιχεία των κονδυλίων εκτός προϋπολογισμού (extra budgetary funds). Τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις εξαιρούνται από

- **Το ταμειακό ισοζύγιο του τακτικού κρατικού προϋπολογισμού.** Το ταμειακό ισοζύγιο του τακτικού κρατικού προϋπολογισμού θα μετράται «πάνω από τη γραμμή του προϋπολογισμού», βασιζόμενο στα τακτικά έσοδα του προϋπολογισμού (επαναλαμβανόμενα έσοδα συν μη επαναλαμβανόμενα έσοδα μείον επιστροφές φόρων) μείον τις τακτικές δαπάνες (οι τακτικές δαπάνες του προϋπολογισμού δεν περιλαμβάνουν τα χρεολύσια και τις κεφαλαιακές μεταβιβάσεις στα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης μέσω ομολόγων αλλά περιλαμβάνουν μισθούς και συντάξεις, επιδοτήσεις προς τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, περίθαλψη και κοινωνική προστασία, λειτουργικές και άλλες δαπάνες, αποδιδόμενους πόρους, πληρωμές σε αντάλλαγμα των απαιτήσεων των ασφαλιστικών ταμείων των εργαζόμενων της ΔΕΗ, πληρωμές τόκων, πληρωμές για εξοπλιστικά προγράμματα σε ταμειακή βάση και δαπάνες για το ΝΑΤΟ πλην των εσόδων από το ΝΑΤΟ) του κρατικού προϋπολογισμού όπως δημοσιεύονται μηνιαία από τον επίσημη ιστοσελίδα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του Υπουργείου Οικονομικών και σύμφωνα με τα αντίστοιχα στοιχεία που υπάρχουν στον τακτικό κρατικό προϋπολογισμό. Οι πρωτογενείς δαπάνες του τακτικού κρατικού προϋπολογισμού θα περιλαμβάνουν επίσης κεφαλαιακές μεταβιβάσεις στα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης μέσω ομολόγων και καταπτώσεις εγγυήσεων, όπου το κράτος ή η κεντρική κυβέρνηση αναλαμβάνει τις πληρωμές για λογαριασμό των φορέων εκτός της γενικής κυβέρνησης.
- **Το ταμειακό ισοζύγιο του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων.** Το ταμειακό ισοζύγιο του δημοσίου προϋπολογισμού επενδύσεων θα μετράται «πάνω από τη γραμμή του προϋπολογισμού», βασιζόμενο στα έσοδα μείον τις δαπάνες επενδύσεων του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων όπως δημοσιεύονται μηνιαία από τον επίσημη ιστοσελίδα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του Υπουργείου Οικονομικών και σύμφωνα με τα αντίστοιχα στοιχεία που υπάρχουν στον κρατικό προϋπολογισμό επενδύσεων.
- **Η μεταβολή στα καθαρά χρηματοοικονομικά στοιχεία της τοπικής αυτοδιοίκησης** ορίζονται με βάση τις συναλλαγές, ως η συνολική μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων μείον τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης προσαρμοσμένη για μεταβολές αποτίμησης από την Τράπεζα της Ελλάδος.
  - Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνουν (αλλά δεν περιορίζονται) στις καταθέσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Τράπεζα της Ελλάδος και τις καταθέσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης στις εγχώριες εμπορικές τράπεζες και στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Οι καταθέσεις θα μετρώνται στην ονομαστική τους αξία, εξαιρουμένων των συσσωρευμένων τόκων, σύμφωνα με την καταγραφή νομισματικών δεδομένων μέσω έρευνας.
  - Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν (αλλά δεν περιορίζονται) βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια από το εγχώριο τραπεζικό σύστημα και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων προς την

- **Η μεταβολή στα καθαρά χρηματοοικονομικά στοιχεία των ασφαλιστικών ταμείων** ορίζονται με βάση τις συναλλαγές ως η συνολική μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων μείον τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις των ασφαλιστικών ταμείων αυτοδιοίκησης προσαρμοσμένη για μεταβολές αποτίμησης από την Τράπεζα της Ελλάδος· μείον τη μεταβολή στο απόθεμα των πληρωτέων λογαριασμών των δημοσίων νοσοκομείων στον ιδιωτικό τομέα.
  - Τα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνουν
    - Καταθέσεις των ασφαλιστικών ταμείων στην Τράπεζα της Ελλάδος και άμεσες καταθέσεις των ασφαλιστικών ταμείων στο εγχώριο εμπορικό τραπεζικό σύστημα και έμμεσες καταθέσεις στο αμοιβαίο κεφάλαιο του ΙΚΑ. Οι καταθέσεις μετρώνται σε ονομαστική αξία, εξαιρούμενων των συσσωρευμένων τόκων, σύμφωνα με την καταγραφή νομισματικών δεδομένων μέσω ερωτηματολογίων.
    - Κατοχή άμεσων και έμμεσων μεριδίων (μέσω του αμοιβαίου κεφαλαίου του ΙΚΑ), από τα ασφαλιστικά ταμεία μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθήνας.
    - Άμεση ή έμμεση κατοχή μονάδων αμοιβαίων κεφαλαίων εκδιδόμενων από εταιρίες ελληνικής διαχείρισης (διαφορετικών από το αμοιβαίο κεφάλαιο του ΙΚΑ).
    - Κατοχή ομολόγων κεντρικής κυβέρνησης, περιλαμβανομένων βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρεογράφων που έχουν εκδοθεί στο εσωτερικό, μακροπρόθεσμων χρεογράφων που έχουν εκδοθεί στο εξωτερικό και τα οποία χειρίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος και έμμεση κατοχή μέσω του αμοιβαίου κεφαλαίου του ΙΚΑ. Οι κατοχές θα μετρούνται σε ονομαστική αξία.
    - Τραπεζικά ομόλογα εξωτερικού.
  - Τα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνουν βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια από το εγχώριο τραπεζικό σύστημα προς τα ασφαλιστικά ταμεία, σύμφωνα με την καταγραφή νομισματικών δεδομένων μέσω έρευνας.
  - Η μεταβολή στο απόθεμα των πληρωτέων λογαριασμών των δημοσίων νοσοκομείων στον ιδιωτικό τομέα.
  - **Η μεταβολή στα καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των κονδυλίων εκτός προϋπολογισμού (ΚΕΠ)** ορίζονται με βάση τις συναλλαγές ως η συνολική μεταβολή των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μείον τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις των ΚΕΠ προσαρμοσμένη για μεταβολές αποτίμησης από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα ΚΕΠ δεν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τον ΕΛΓΑ και τον ΟΠΕΚΕΠΕ.
  - Τα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνουν:

- Καταθέσεις των ΚΕΠ στην Τράπεζα της Ελλάδος και άμεσες καταθέσεις των ΚΕΠ στο εγχώριο εμπορικό τραπεζικό σύστημα. Οι καταθέσεις μετρώνται σε ονομαστική αξία, εξαιρούμενων των συσσωρευμένων τόκων, σύμφωνα με την καταγραφή νομισματικών δεδομένων μέσω ερωτηματολογίων.
  - Κατοχή μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθήνας.
  - Άμεση ή έμμεση κατοχή μονάδων αμοιβαίων κεφαλαίων εκδιδόμενων από εταιρίες ελληνικής διαχείρισης.
  - Κατοχή ομολόγων κεντρικής κυβέρνησης
  - Τραπεζικά ομόλογα εξωτερικού.
- ο Τα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνουν βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια από το εγχώριο τραπεζικό σύστημα προς τα ΚΕΠ, σύμφωνα με την καταγραφή νομισματικών δεδομένων μέσω ερωτηματολογίων.

6. Λοιπές Προβλέψεις.

- Για τους σκοπούς του προγράμματος, οι πρωτογενείς δαπάνες της κεντρικής κυβέρνησης που παρακολουθούνται δεν περιλαμβάνουν πληρωμές σχετιζόμενες με την στήριξη και στρατηγική αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα στο πλαίσιο του προγράμματος. Συναλλαγές που μπορούν να εξαιρεθούν από το ισοζύγιο περιλαμβάνουν δάνεια προς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και επενδύσεις σε κεφάλαιο χρηματοπιστωτικών οργανισμών (ανταποδοτική ανακεφαλαιοποίηση), μη-ανταποδοτική ανακεφαλαιοποίηση, και εξαγορά προβληματικών στοιχείων ενεργητικού. Παρόλα αυτά, χρηματοπιστωτικές ενέργειες της κεντρικής κυβέρνησης για τη στήριξη των τραπεζών, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης εγγυήσεων ή παροχής ρευστότητας, θα αναφέρονται άμεσα στα στελέχη του ΔΝΤ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΚΤ.
- Για το 2010, οι κεφαλαιακές μεταβιβάσεις στα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης με ομόλογα και καλυμμένες εγγυήσεις θα πρέπει να εξαιρεθούν από τις πρωτογενείς δαπάνες. Ομοίως, κατά τη διάρκεια του 2010, οι μεταβολές των πληρωτέων λογαριασμών των δημόσιων νοσοκομείων προς τον ιδιωτικό τομέα θα εξαιρεθούν από τη μεταβολή των καθαρών χρηματοοικονομικών στοιχείων των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης· η μεταβολή στα καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των ΚΕΠ θα εξαιρεθεί από το τροποποιημένο πρωτογενές ταμειακό ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης κατά τη διάρκεια του 2010. Ωστόσο, από το οικονομικό έτος 2011 και μετά, τα στοιχεία αυτά θα συμπεριληφθούν.

7. Ρυθμιστής εσόδων. Περαιτέρω, αυτό το κριτήριο επίδοσης θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί προς τα πάνω για τυχόν καλύτερη απόδοση εσόδων στην κεντρική κυβέρνηση έναντι των τρεχόντων προβλέψεων, όπως αναφέρονται παρακάτω: Έσοδα κεντρικής κυβέρνησης (σωρευτικά από την 1^η Ιανουαρίου 2010)

- Ιούνιος 2010: 25,056 εκ. ευρώ
- Σεπτέμβριος 2010: 41.232 εκ. ευρώ

- Δεκέμβριος 2010: 58.382 εκ. ευρώ

8. Υποστηρικτικό υλικό.

- Στοιχεία για το ταμειακό ισοζύγιο του τακτικού και κρατικού προϋπολογισμού θα παρέχονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην ΕΚΤ και στο ΔΝΤ από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους του Υπουργείου Οικονομικών εντός τριών εβδομάδων μετά το τέλος του μήνα. Τα στοιχεία θα περιλαμβάνουν λεπτομερείς πληροφορίες για τα έσοδα και τις δαπάνες, σύμφωνα με τις μηνιαίες αναφορές που δημοσιεύονται από τον Ιανουάριο του 2010 στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών. Τα δεδομένα θα περιλαμβάνουν επίσης στοιχεία για τις κεφαλαιακές μεταβιβάσεις σε ασφαλιστικά ταμεία με ομόλογα, και για τις καταπτώσεις εγγυήσεων.
- Στοιχεία σχετικά με τα καθαρά χρηματοοικονομικά στοιχεία των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των ασφαλιστικών ταμείων, και των κονδυλίων εκτός προϋπολογισμού θα πρέπει να παρέχονται στο ΔΝΤ, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στην ΕΚΤ από τη Διεύθυνση Στατιστικής της Τράπεζας της Ελλάδος εντός τεσσάρων εβδομάδων μετά το τέλος του μήνα. Τα δεδομένα για πληρωτέους λογαριασμούς των δημοσίων νοσοκομείων θα παρέχονται από το Υπουργείο Υγείας.

Β. Ανώτατο όριο Πρωτογενών Δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού (Κριτήριο Απόδοσης)

9. **Ορισμός:** Οι πρωτογενείς δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού αποτελούνται από τις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού (δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού συν τις δαπάνες του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων) μείον τις δαπάνες για τόκους που καταβάλλονται από τον κρατικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με τους ορισμούς που αναφέρονται παραπάνω. Πρωτογενείς δαπάνες της κεντρικής κυβέρνησης που ελέγχονται για το Κριτήριο Απόδοσης αποκλείουν τυχόν πληρωμές σε μετρητά που σχετίζονται με την αναδιάρθρωση των τραπεζών, όταν πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της στρατηγικής αναδιάρθρωσης του τραπεζικού τομέα του προγράμματος. Δαπάνες που μπορούν να εξαιρεθούν από το ισοζύγιο περιλαμβάνουν δάνεια προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδύσεις σε ίδια κεφάλαια των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (ανταποδοτική ανακεφαλαιοποίηση)· μη ανταποδοτική ανακεφαλαιοποίηση και αγορά προβληματικών περιουσιακών στοιχείων. Ωστόσο, κάθε χρηματοδοτική παρέμβαση από την κεντρική ή γενική κυβέρνηση για την στήριξη των τραπεζών, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης εγγυήσεων ή την παροχή ρευστότητας, θα πρέπει να αναφέρονται αμέσως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην ΕΚΤ και στο ΔΝΤ.

10. **Άλλες προβλέψεις.** Οι κεφαλαιακές μεταβιβάσεις προς τα ασφαλιστικά ταμεία με ομόλογα και οι καταπτώσεις εγγυήσεων θα πρέπει να εξαιρεθούν από τις πρωτογενείς δαπάνες κατά τη διάρκεια του 2010. Ωστόσο, από το οικονομικό έτος 2011 και έπειτα, αυτή η εξαίρεση δεν θα ισχύει.

11. **Υποστηρικτικό υλικό.** Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους του Υπουργείου Οικονομικών θα παρέχει στοιχεία για τις μηνιαίες δαπάνες του τακτικού κρατικού προϋπολογισμού και προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, όπως ορίζονται παραπάνω.

Γ. Μη-Συσσώρευση Εγχώριων Ληξιπρόθεσμων Οφειλών από τη Γενική Κυβέρνηση
(Συνεχής Ενδεικτικός Στόχος)

12. **Ορισμός.** Για τους σκοπούς του προγράμματος, οι εγχώριες ληξιπρόθεσμες οφειλές ορίζονται ως λογαριασμοί πληρωτέοι προς τους εγχώριους προμηθευτές όταν έχουν παρέλθει 90 ημέρες από την ημερομηνία της λήξης τους. Σε περίπτωση που δεν καθορίζεται καταληκτική ημερομηνία στη σύμβαση του προμηθευτή, η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας θεωρείται ότι θα είναι σε 90 ημέρες από την έκδοση του τιμολογίου χρέωσης. Τα στοιχεία θα παρέχονται εντός τεσσάρων εβδομάδων μετά το τέλος του μήνα. Η συνεχής μη-συσσώρευση των εγχώριων ληξιπρόθεσμων οφειλών ορίζεται ως η μη συσσώρευση ληξιπρόθεσμων οφειλών στο τέλος κάθε μήνα κατά τη διάρκεια εκείνου του τριμήνου όπου ο ενδεικτικός στόχος είναι υπό παρακολούθηση.

13. **Υποστηρικτικό υλικό.** Το Υπουργείο Οικονομικών θα παρέχει στοιχεία για τις μηνιαίες ληξιπρόθεσμες οφειλές στις δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζονται παραπάνω. Τα στοιχεία θα παρέχονται εντός τεσσάρων εβδομάδων μετά το τέλος του μήνα.

Δ. Ανώτατο όριο Συνολικού Χρέους της Κεντρικής Κυβέρνησης
(Κριτήριο Απόδοσης)

14. **Ορισμός:** Το συνολικό απόθεμα του χρέους της κεντρικής κυβέρνησης αναφέρεται στο χρέος που αντιστοιχεί στις δραστηριότητες του κρατικού προϋπολογισμού και, για τους σκοπούς του προγράμματος, θα ορίζεται ως το σύνολο των τρεχουσών ακαθάριστων υποχρεώσεων χρέους της κεντρικής κυβέρνησης. Θα περιλαμβάνει, αλλά δεν θα περιορίζεται σε, υποχρεώσεις σε μορφή τίτλων και δανείων. Θα αποκλείονται οι πληρωτέοι λογαριασμοί. Το χρέος θα πρέπει να μετράται σε ονομαστική αξία. Η συναλλαγματική ισοτιμία του προγράμματος θα εφαρμοστεί σε κάθε μορφή χρέους αποτιμημένου σε νόμισμα εκτός ευρώ. Η τιμαριθμική αναπροσαρμογή του πληθωρισμού θα ισχύει για το χρέος με κάλυψη πληθωρισμού, χρησιμοποιώντας το σχετικό δείκτη που καθορίζεται στην πράξη χρέους. Για τους σκοπούς του προγράμματος, το ανώτατο όριο για το ύψος του χρέους της κεντρικής κυβέρνησης δεν θα περιλαμβάνει χρέος που προκύπτει από πληρωμές για αναδιάρθρωση τραπεζών, όταν αυτές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της στρατηγικής του προγράμματος για την αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα. Αυτό περιλαμβάνει δάνεια προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδύσεις σε μετοχικό κεφάλαιο των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (ανταποδοτική ανακεφαλαιοποίηση), μη ανταποδοτική ανακεφαλαιοποίηση και εξαγορά προβληματικών περιουσιακών στοιχείων. Ωστόσο, κάθε χρηματοοικονομική πράξη της κεντρικής κυβέρνησης για στήριξη των τραπεζών, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η έκδοση των εγγυήσεων ή η παροχή ρευστότητας, με την εξαίρεση της διαμεσολάβησης της Ελληνικής

Δημοκρατίας σε γερος μεταξύ ξένων και εγχώριων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, θα πρέπει να αναφέρονται αμέσως στο ΔΝΤ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ.

15. **Προσαρμογές:** Το ανώτατο όριο συνολικού αποθέματος του χρέους της κεντρικής κυβέρνησης θα προσαρμοστεί προς τα πάνω (ή προς τα κάτω) κατά το ποσό πιθανής αναθεώρησης προς τα πάνω (ή προς τα κάτω) των αποθεμάτων χρέους της κεντρικής κυβέρνησης στο τέλος Δεκεμβρίου 2009. Επιπλέον, το ανώτατο όριο στο συνολικό απόθεμα χρέους της κεντρικής κυβέρνησης θα αναθεωρηθεί επίσης προς τα πάνω από το ποσό του χρέους που θα αναλάβει η κεντρική κυβέρνηση μετά την αναδιάρθρωση του τομέα των σιδηροδρόμων.

16. **Υποστηρικτικό υλικό:** Στοιχεία για το συνολικό απόθεμα χρέους της κεντρικής κυβέρνησης θα παρέχονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, σύμφωνα με τα στοιχεία χρέους που δημοσιεύονται στο ενημερωτικό δελτίο δημοσίου χρέους, το αργότερο 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα.

Ε. Ανώτατο όριο για νέες εγγυήσεις της Κεντρικής Κυβέρνησης (Κριτήριο Απόδοσης)

17. **Ορισμός:** Το ανώτατο όριο για νέες εγγυήσεις κεντρικής κυβέρνησης θα πρέπει να περιλαμβάνει νέες εγγυήσεις που χορηγούνται από το κράτος, καθώς και νέες εγγυήσεις που χορηγούνται από κάθε άλλη οντότητα που κατατάσσεται, σύμφωνα με το ΕΣΟΛ95, υπό την κεντρική κυβέρνηση. Εγγυήσεις που εκδίδονται από το ΤΕΜΠΜΕ θα περιλαμβάνονται στο ανώτατο όριο. Το ανώτατο όριο θα αποκλείει εγγυήσεις στήριξης τραπεζών και εγγυήσεις συνδεδεμένες με χρηματοδοτούμενα δάνεια της ΕΤΕπ. Νέες εγγυήσεις είναι εγγυήσεις που παρέχονται κατά το τρέχον οικονομικό έτος. Οι τελευταίες θα περιλαμβάνουν επίσης τις εγγυήσεις για τις οποίες η προθεσμία λήξης παρατείνεται πέραν των αρχικών συμβατικών διατάξεων.

18. **Άλλες διατάξεις.** Το κριτήριο απόδοσης του τέλους Σεπτεμβρίου 2010 για τις νέες εγγυήσεις της κεντρικής κυβέρνησης θα πρέπει να αποκλείει κάθε νέα εγγύηση που παρέχονται από φορείς (περιλαμβανομένου και του ΤΕΜΠΜΕ), εκτός από το κράτος. Για το κριτήριο απόδοσης του τέλους Δεκεμβρίου 2010 για τις νέες εγγυήσεις της κεντρικής κυβέρνησης, οι παράγοντες αυτοί θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε σωρευτική βάση ξεκινώντας από την 1^η Οκτωβρίου 2010.

19. **Υποστηρικτικό υλικό:** Όλες οι νέες εγγυήσεις της κεντρικής κυβέρνησης θα πρέπει να αναφέρονται λεπτομερώς, προσδιορίζοντας ποσά και δικαιούχους. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους θα παρέχει τα στοιχεία σε μηνιαία βάση εντός τριών εβδομάδων μετά το τέλος κάθε μήνα. Οι μη κρατικοί φορείς που υπάγονται στην κεντρική κυβέρνηση θα πρέπει να αναφέρουν τις νέες εγγυήσεις που έδωσαν στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους σε μηνιαία βάση εντός τριών εβδομάδων μετά το τέλος κάθε μήνα.

ΣΤ. Μη συσσώρευση εξωτερικών ληξιπρόθεσμων οφειλών Γενικής Κυβέρνησης (Συνεχές Κριτήριο Απόδοσης)

20. **Ορισμός:** Για τους σκοπούς του προγράμματος, ως εξωτερική ληξιπρόθεσμη οφειλή ορίζεται η πληρωμή οφειλής (χρέους) σε μη κατοίκους που έχει συναφθεί με ή έχει εγγυηθεί η Γενική Κυβέρνηση, που δεν πραγματοποιείται εντός επτά ημερών από την ημέρα που η οφειλή καθίσταται πληρωτέα. Το κριτήριο απόδοσης θα εφαρμόζεται σε

συνεχή βάση καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

21. **Υποστηρικτικό υλικό:** Το απόθεμα των εξωτερικών εκπρόθεσμων οφειλών της γενικής κυβέρνησης θα παρέχεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με χρονική υστέρηση που δεν θα υπερβαίνει τις επτά ημέρες μετά την ημερομηνία εξέτασης.

Ζ. Συνολική Παρακολούθηση και απαιτούμενες εκθέσεις

22. Η απόδοση του προγράμματος θα παρακολουθείται μέσω των στοιχείων που θα παρέχουν στην Ε. Επιτροπή, στην ΕΚΤ και στο ΔΝΤ το Υπουργείο Οικονομικών, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και η Τράπεζα της Ελλάδος. Οι αρχές θα ενημερώνουν το ΔΝΤ, την Ε.Ε. και την ΕΚΤ για τυχόν αναθεώρηση στοιχείων.

Η. Παρακολούθηση των διαρθρωτικών στόχων

23. **Μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος.** Το Κοινοβούλιο ενέκρινε ξεχωριστές νομοθετικές μεταρρυθμίσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος για το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα στα μέσα Ιουλίου, πριν από τη λήξη της προθεσμίας που σύμφωνα με το πρόγραμμα ήταν το τέλος Σεπτεμβρίου. Η αναλογιστική αξιολόγηση του νόμου αυτού βρίσκεται σε εξέλιξη. Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή θα ολοκληρώσει την αξιολόγηση των επιπτώσεων της μεταρρύθμισης για τα κύρια συνταξιοδοτικά ταμεία έως το τέλος του Δεκεμβρίου 2010, η οποία θα επεκταθεί για να συμπεριλάβει τα μεγαλύτερα επικουρικά συνταξιοδοτικά ταμεία έως το τέλος του Μαρτίου 2011. Αυτή η αναλογιστική αξιολόγηση θα καθορίσει κατά πόσον απαιτούνται περαιτέρω προσαρμογές στο συνταξιοδοτικό σύστημα για να συγκρατηθεί η αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών σε 2,5 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ την περίοδο 2010-2060. Τυχόν αναγκαίες προσαρμογές των παραμέτρων στις κύριες συντάξεις θα ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη Ιουνίου 2011 σε διαβούλευση με την ΕΕ/ΔΝΤ/ΕΚΤ και μια πλήρη αξιολόγηση των επικουρικών ταμείων και ταμείων πρόνοιας θα ολοκληρωθεί έως τα τέλη Δεκεμβρίου 2011.

24. **Χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις δέκα μεγαλύτερες ζημιογόνες δημόσιες επιχειρήσεις.** Οι δέκα μεγαλύτερες ζημιογόνες δημόσιες επιχειρήσεις θα καθοριστούν με βάση τα καθαρά έσοδα του 2009, μετά από τις επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού. Τα καθαρά έσοδα θα καθοριστούν με βάση τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται σύμφωνα με τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα. Ωστόσο, οι δημοσιευμένες πληροφορίες στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, θα περιλαμβάνουν και τις οικονομικές καταστάσεις με βάση τα ΔΠΧΠ.